

Årsrapport 2003

Innhold

Finansielle nøkkeltall 2003	1
Konsernledelsen	2
Mot børs	3
Cermaq-gruppen	4
Virksomhetsområder	
Fiskefôrvirksomheten	6
Oppdrettsvirksomheten	8
Forskning og utvikling	11
Øvrige virksomheter	12
Tema: Fiskehelse og miljø	
EWOS ModulFôr	14
Bærekraft	17
Beretning og regnskap	
Styrets beretning	20
Resultatregnskap	25
Balanse	26
Kontantstrømpoppstilling	28
Noter	29
Revisors beretning	48

Finansielle nøkkeltall 2003

Cermaq ASA		Beløp i hele 1000	Konsern	
2002	2003		2003	2002
Resultatregnskap				
10 041	25 114	Driftsinntekter	6 041 039	6 737 454
-70 734	-29 476	Driftsresultat før nedskrivninger	254 345	45 982
-70 734	-490 819	Driftsresultat	23 350	45 982
79 462	-247 286	Årsresultat	-56	-139 513
Balanse				
2 668 114	2 388 212	Anleggsmidler	3 094 822	3 545 000
214 828	219 370	Omløpsmidler	1 949 126	2 899 867
2 882 942	2 607 582	Sum eiendeler	5 043 948	6 444 867
2 768 079	2 520 793	Egenkapital eks. minoritetsinteresser	2 436 913	2 483 470
0	0	Minoritetsinteresser	367	158 840
41 273	0	Langsiktig gjeld	1 543 134	2 435 350
73 591	86 789	Kortsiktig gjeld	1 063 534	1 367 207
2 882 942	2 607 582	Sum egenkapital og gjeld	5 043 948	6 444 867
Soliditet				
96,0 %	96,7 %	Egenkapitalandel	1 48,3 %	41,0 %
Lønnsomhet				
-704,5 %	-1954,4 %	Driftsmargin	2 0,4 %	0,7 %
2,9 %	-9,4 %	Egenkapitalrentabilitet	3 0,0 %	-5,0 %
4,8 %	-9,7 %	Totalkapitalrentabilitet*	4 2,4 %	1,8 %
-	-	Resultat pr aksje	5 -0,72	-18,74
Likviditet/kontantstrømmer				
71 609	97 587	Betalingsmidler	6 403 389	340 667
2,9	2,5	Likviditetsgrad 1	7 1,8	2,1

- 1) Egenkapital / sum eiendeler, i prosent
- 2) Driftsresultat / omsetning, i prosent
- 3) Årsresultat / gjennomsnittlig egenkapital, i prosent
- 4) (Resultat før skatter + finanskostnader) / gjennomsnittlig sum eiendeler, i prosent
- 5) Årsresultat (etter skatter og minoritetsinteresser) / antall aksjer
- 6) Kontanter, bank og postgiro + kortsiktige plasseringer (sertifikater)
- 7) Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

*2002-verdiene har blitt endret som følge av endringer i note 10, finansinntekter/-kostnader, hvor netto agio/disagio er ført opp som egen linje.

Konsernledelsen

Konsernledelsen i Cermaq ASA. Bak fra venstre: Peter Williams, Geir Isaksen og Geir Sjaastad. Foran fra venstre: Kjell Bjordal og Francisco Ariztia

Cermaq Central Management Team (CCMT)

Geir Isaksen, CEO

Peter Williams, CFO

Geir Sjaastad, Dep. CEO

Kjell Bjordal, COO FEED

Francisco Ariztia, COO FARM

Fiskefôr

EWOS AS

EWOS Canada Ltd

EWOS Ltd

EWOS Chile S.A.

EWOS Innovation AS

Oppdrett

Mainstream Salmones SA

Mainstream Canada Ltd.

Mainstream Scotland Ltd.

Annen virksomhet

Vaksdal Industrier AS

Norsk Lossekontroll AS

Unikorn AS

AS Balsfjord Kornsilø

AS Trondheim Kornsilø

Mot børs

Året 2003 ble et år fylt av kontraster for havbruksnæringen.

I USA og Japan har markedsprisen for laks og ørret vært god. Dette har gitt gode resultater i chilensk oppdrettsnæring. Selskapene preges av soliditet, og det er optimisme i næringen. Også på vestkysten av Canada er det nå gryende optimisme etter to år preget av tap på grunn av fiskehelseproblemer. Man har fått sykdommene under kontroll, og erfarer nå gode vekstvilkår for fisken i et marked som betaler regningssvarende priser.

I Europa har prisen på laks vært lav, med dertil hørende svake resultater blant oppdretterne i Norge og Skottland. Mange selskaper sliter tungt, og det har vært tatt betydelige tap både hos banker og i førselskaper på grunn av konkurser eller gjeldssanering.

De handelspolitiske problemstillingene er også forskjellige for Chile og Norge. For Norge er det en vedvarende trussel at EU kan iverksette anti-dumping tiltak mot oppdrettsnæringen. Dette bidrar til ytterligere usikkerhet blant de norske næringsutøverne. I Chiles hovedmarkeder, som er USA og Japan, er dette ikke noen aktuell trussel.

Matvaretrygghet, fiskehelse og miljøhensyn har vært skarpt fokusert det siste året. Også i disse sammenhengene ser vi sterke kontraster. I en bredt anlagt artikkel i The Economist høsten 2003 roses havbruksnæringen for sin evne til å produsere mat på en effektiv og bærekraftig måte. Noen måneder etter skaper tidsskriftet Science frykt hos forbrukerne ved å hevde at oppdrettslaks kan ha et for høyt innhold av dioksin og PCB.

I disse turbulente tidene har Cermaq klart å styrke sin drift og sin finansielle situasjon. Driftsresultatet er bedret med over 200 millioner kroner i 2003 i forholdet til året før. Vår

netto rentebærende gjeld er redusert med 2 milliarder kroner fra utløpet av 2001, og er nå under 1,3 milliarder kroner. Vi har en egenkapitalandel som nærmer seg 50%.

Cermaq er godt rustet for en videre satsing i havbruksnæringen. Vi tror fast på at mulighetene i denne unge næringen er svært store, og at problemene som er nevnt over kan løses. Det vil skje en modning av næringen, konsolideringen i norsk oppdrettsnæring vil følge den vi har sett i Chile og Canada. Det vil bli større forutsigbarhet når det gjelder produksjonsutvikling, tilbud og etterspørsel. Hensynet til miljø og matvaretrygghet er etter vår oppfatning en av de sterke sider ved oppdrett av fisk. Og de handelspolitiske problemstillingene vil løses, om enn med muligheter for større eller mindre tilbakeslag underveis.

Vår ambisjon er å være med å utvikle næringen i denne retningen. Vi mener vi er godt rustet til det:

- Selskapet har allerede en ledende posisjon innenfor lakse- næringen.
- Selskapet har vist evne til å gjennomføre oppkjøp og sammenslåinger.
- Selskapets har en sunn balanse.
- Selskapet har ledelseskapasitet til å utvide virksomheten.
- Selskapet har en sterk desentralisert kompetanse innenfor oppdrett og forproduksjon.

Cermaq har nå startet en prosess for å bli børsnotert i løpet av 2. kvartal 2004. I denne sammenhengen ønsker vi å framstå som en spennende og ambisiøs aktør i havbruksnæringen, men med finansiell og driftsmessig trygghet som premiss. Vi har valgt «Bærekraftig Havbruk» som vårt motto. Fordi vi vil være et ledende selskap.

Geir Isaksen
Adm. direktør

Cermaq-gruppen

EIERSTRUKTUR Cermaq ASA eies i dag med 79,37% av den norske stat ved Nærings- og handelsdepartementet. De resterende aksjene eies av nærmere 80 private investorer. Stortinget har vedtatt at den norske stat kan redusere sin eierandel til 34%. I skrivende stund er Cermaq ASA inne i en prosess med hensikt å bli introdusert på Oslo Børs i løpet av andre kvartal 2004.

Mainstream Canada

Hovedkontor: Tofino, BC, Canada
Omsetning 2003 NOK mill: 223
Antall ansatte: 70
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Oppdrett

EWOS Canada

Hovedkontor: Surrey, BC, Canada
Omsetning 2003 NOK mill: 422
Antall ansatte: 81
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Fiskefôr

EWOS Chile

Hovedkontor: Coronel, Chile
Omsetning 2003 NOK mill: 1 219
Antall ansatte: 292
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Fiskefôr

Mainstream Chile

Hovedkontor: Puerto Montt, Chile
Omsetning 2003 NOK mill: 761
Antall ansatte: 1044
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Oppdrett

VIKTIGE HENDELSER 2003

Mars

Cermaq ASA beslutter å skille oppdrett og videreforedling i datterselskapet Aquascot Group Ltd i to selvstendige enheter.

April

Cermaq ASA selger sine 66% av aksjene i Unikorn AS til sitt heleide datterselskap Cernova AS.

Mai

Cermaq-gruppen beslutter å samle sin oppdrettsvirksomhet under fellesnavnet Mainstream. Pacific National Aquaculture (PNA) i Canada og oppdrettsdelen av Aquascot Group i Skottland endrer navn til henholdsvis Mainstream Canada og Mainstream Scotland.

EWOS Skottland
Hovedkontor: Westfield, Skottland
Omsetning 2003 NOK mill: 348
Antall ansatte: 58
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Fiskefôr

Aquascot
Hovedkontor: Alness, Skottland
Omsetning 2003 NOK mill: 176
Antall ansatte: 140
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Foredling

Mainstream Skottland
Hovedkontor: Alness, Skottland
Omsetning 2003 NOK mill: 249
Antall ansatte: 208
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Oppdrett

Cermaq ASA
Hovedkontor: Oslo, Norge
Omsetning 2003 NOK mill: 17
Antall ansatte: 26
Virksomhet: Hovedkontor

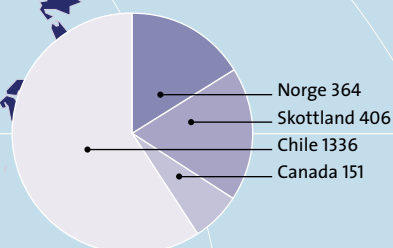
EWOS Norge
Hovedkontor: Bergen, Norge
Omsetning 2003 NOK mill: 2 274
Antall ansatte: 258
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Fiskefôr

EWOS Innovation
Hovedkontor: Dirdal, Norge
Omsetning 2003 NOK mill: 26
Antall ansatte: 65
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: FoU

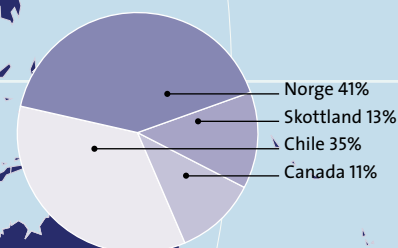
Vaksdal Industrier
Hovedkontor: Bergen, Norge
Omsetning 2003 NOK mill: 8
Antall ansatte: 0
Cermaq ASAs eierandel (%): 100
Virksomhet: Kraftproduksjon

Norsk Lossekontroll
Hovedkontor: Oslo, Norge
Omsetning 2003 NOK mill: 5
Antall ansatte: 15
Cermaq ASAs eierandel (%): 80
Virksomhet: Kontrolltjenester

Ansatte fordelt på land

Omsetning fordelt på land

September

Cernova AS selger 16,2% av aksjene i Unikorn AS til Bygdemøllenes Investeringselskap AS. Cernova AS blir dermed minoritetseier i selskapet.

September

Cermaq ASA selger sine 49% av aksjene i Fiskå Mølle AS til Brødrene Nordbø AS.

September

Cermaq ASA beslutter å selge videreføringsselskapet Aquascot Ltd.

Fiskefôrvirksomheten

EWOS-gruppen er en ledende internasjonal aktør innenfor produksjon av fiskefôr til oppdrettsnæringen. Gruppen, som hovedsakelig produserer fôr til laks og ørret, har produksjon og solide markedsposisjoner i alle de fire store lakseproduserende landene Norge, Chile, Canada og UK.

Fôr er det største enkeltelementet i våre kunders kostnadsstruktur. I tillegg er fôrets ytelse en avgjørende faktor for kundenes produktivitet og resultat. Fôret er endelig av stor betydning for fiskens helse samt kvalitet og matvaretrygghet knyttet til våre kunders ferdigprodukter. En laks blir i stor grad det den spiser.

Bærebjelken i EWOS-gruppens strategi er derfor å være det tryggeste valget for aktørene i oppdrettsnæringen. Trygghet for lav fôrfaktor og optimal vekst, trygghet for et sluttprodukt som holder høy kvalitet og den beste matvaretrygghet for forbrukerne gjennom intensiv råvaretesting og full sporbarhet. For å støtte denne strategien har EWOS-gruppen i en årrekke lagt betydelig og økende vekt på forskning og utvikling. Dette arbeidet pågår i hovedsak gjennom EWOS Innovation.

Havbruksnæringens bærekraft med hensyn til tilgjengelige fôrressurser og utnyttelsen av disse var i høysetet for EWOS i 2003. Selskapet har fremskaffet et betydelig tallmateriale for utnyttelsesgraden av tilgjengelige fôrressurser, med hovedvekt på utnyttelsen av råstoffer med marin opprinnelse. Ved sammenligning med andre anvendelsesområder for marine råstoffer så som bruk til industrielle formål, dyrefôr, direkte konsum av industrifisk og den naturlige næringskjeden i havet, kommer foredling av marint råstoff via laksefôr til høyverdig mat best ut. Dette budskapet fremmet EWOS til allmennheten og næringen gjennom 2003, gjennom foredrag, informasjonsmateriell, presse og ikke minst på oppdrettsmessen AquaNor.

Organisasjon/ledelse

Havbruksnæringen preges i økende grad av flere og større internasjonale kundegrupperinger. For å styrke den internasjonale styring og koordinering i EWOS, ble det i 2003 opprettet et eget hovedkontor for EWOS gruppen i Bergen under ledelse av Kjell Bjordal. EWOS – gruppen har utviklet et tett samarbeide over landegrensene på sentrale funksjoner som innkjøp, produktutvikling, forskning og utvikling, teknologi, marked og informasjonssystemer og fremstår i markedet som en enhetlig global aktør.

Markedene

Norge I det norske fôrmarkedet, hvor EWOS forsvarte sin markedsposisjon på ca 40% i 2003, fortsatte økningen fra tidligere år.

EWOS Norge videreførte et større strukturerings- og rasjonaliseringsprogram som ga videre reduksjoner i så vel produksjons- som administrasjonskostnader. Etter at EWOS stengte sine mindre og eldre fabrikker i Vestnes (2002) og Stavanger (2003), har selskapet nå en ønsket fabrikkstruktur bestående av 3 moderne fabrikker med god kapasitetsutnyttelse. EWOS Norge fortsatte nedbyggingen av utestående fordringer og annen kundefinansiering i 2003. Selskapet måtte likevel ta høyere tap på utestående fordringer og avsetninger for fremtidige tap enn tidligere år, men dog relativt lavere enn snitt for næringen for øvrig.

Skottland Det skotske fiskefôrmarkedet var rimelig stabilt i 2003 og EWOS opprettholdt sin markedsposisjon på ca 20%. Gjennom året videreutviklet EWOS Skottland sin profil som leverandør av merverdiprodukter som gir bedre avkastning enn mer standard vekstfôr. Fiskefôrbransjen i Skottland måtte ta større tap på utestående fordringer i 2003 grunnet gjennomgående svak økonomi blant oppdretterne. EWOS på

sin side unngikk tap av betydning på grunn av god kredittoppfølging.

Chile Det chilenske fôrmarkedet har de seneste år vært preget av en betydelig overkapasitet og lite bærekraftige marginer. I 2003 ble det gjennomført handlingsplaner for å tilpasse EWOS Chile til disse forholdene. Selskapet oppnådde en positiv og klart bedret inntjening på bakgrunn av dette. Markedsposisjonen som den ledende fôrleverandøren i Chile er forsvart. Chilensk oppdrettsnæring er inne i en sunn vekstfase, og en mer balansert markedsituasjon forventes etter hvert som kapasitetsutnyttelsen øker.

Canada Canadisk oppdrettsnæring var i 2003 preget av vanskelige biologiske forhold innen oppdrett, spesielt med tanke på IHN-utbruddene i regionen, og markedet var i tilbakegang. EWOS Canada forsvarte sin markedslederposisjon. Det forventes at bedre biologiske forhold vil gi ny vekst i det canadiske marked fra og med 2. halvår 2004.

Økonomi

De fire EWOS-selskapene hadde et salgsvolum på totalt 661 600 tonn med fiskefôr i 2003, noe som representerer en økning på 1,7 prosent fra 2002. Driftsresultatet for EWOS-gruppen økte fra 163,4 millioner kroner i 2002 til 195 millioner kroner i 2003. EWOS-gruppen hadde ved utgangen av 2003 en global markedsandel på 35 prosent.

EWOS-gruppen har de siste årene arbeidet mye med å redusere utestående fordringer. Disse har historisk sett vært uforholdsmessig høye i hele fiskefôrbransjen sammenlignet med andre bransjer. I løpet av 2003 reduserte EWOS-gruppen sitt samlede utestående hos eksterne kunder fra 1001 millioner kroner til NOK 700 millioner kroner. Sammen med øvrig kapitalrasjonalisering og årets positive inntjening ga dette EWOS-gruppen en positiv kontantstrøm fra driften på 648 millioner kroner mot 293 millioner året før.

EWOS kommer fortsatt til å prioritere arbeidet med å bygge ned utestående fordringer for ytterligere å avgrense tapsrisikoen og redusere kapitalbindingen.

NØKKELTALL

	2003	2002	2001
Salg i tonn	661 600	650 700	723 100
Driftsinntekter	4 272 332	4 415 315	4 848 684
Driftsresultat	195 063	163 436	406 961
Driftsmargin (%)	4,57	3,72	8,39

Oppdrettsvirksomheten

Etter et vanskelig år i 2002 så man enkelte lyspunkter for laksenæringen i 2003. I det amerikanske markedet, som er det viktigste markedet for Cermaq, fortsatte prisoppgangen fra 2002 inn i 2003, og de gode prisene ble stort sett opprettholdt gjennom hele året. I det europeiske markedet var det også en viss bedring fra de rekordlave prisnivåene i 2002, men prisene holdt seg likevel under den forventede økningen. Prisene i Japan holdt seg høye gjennom mesteparten av året, noe som resulterte i et positivt bidrag til oppdrettsvirksomheten i Chile.

I 2001 og 2002 var det store utbrudd av IHN i den canadiske provinsen British Columbia. Denne virusykdommen førte til et betydelig større tap av fisk enn normalt for alle aktørene i regionen. På grunn av den lange produksjonssyklusen i lakseoppdrett førte ettervirkningene av viruset også i 2003 til et vanskelig år for virksomheten i Canada. I Skottland ble det gjort operasjonelle endringer i 2002 og 2003 for å bedre produktiviteten og senke kostnadene. Dette har ført til bedringer, men den fullstendige effekten av endringene er enda ikke synlige.

Handelstvistene mellom de forskjellige lakseproduserende landene fortsatte i 2003. Anklagene rundt prisdumping i det amerikanske markedet ble i løpet av året opphevet for mange chilenske oppdrettselskap, deriblant Mainstream Chile. I Europa ble minimumsprisen på eksport fra Norge til EU avskaffet. På den annen side ble norske eksportører av ørret anklaget for å dumpe prisene i det europeiske markedet, og det ble foreslått å pålegge norske eksportører en skatt på nærmere 20%. I skrivende stund har britiske myndigheter bedt om en beskyttelsesforanstaltning mot lakseprodusenter utenfra EU.

Til tross for laksenæringens problemer i flere av de viktigste geografiske områdene så skjedde det overraskende få strukturendringer i 2003. Mens flesteparten av lakseprodusentene har måttet revidere vekstplanene, har flere av de mest utsatte selskapene kun overlevd gjennom et samarbeid med kreditorene. I løpet av 2003 så vi stadig flere selskap som ble styrt og, i noen tilfeller, eid av bankene. Men til tross for forventningene om at bankene ikke vil eie fiskeoppdrettselskap på lang sikt så har vi altså ikke sett store endringer i strukturen i næringen. I Canada og Europa er oppdrettsnæringen i stor grad tom for likvide midler. Vi forventer derfor at den kortsiktige kontantstrømmen vil være en avgjørende faktor for produksjonen i den nærmeste tiden. Likevel føler vi oss sikre på at restruktureringen vil ta seg opp og at det vil etableres større, sterkere og mer bærekraftige enheter.

Mainstream-gruppen (uten Aquascot) solgte 58,6 tusen tonn RWE (Round Weight Equivalent) med laks og ørret i 2003. Dette utgjør en økning på 6% fra 2002. Dette gjør Cermaq-gruppen til en av verdens 5 største produsenter av laks. Salgsinntektene i US dollar (USA er virksomhetens viktigste marked) økte med 36,4% fra 115,8 millioner (uten Aquascot) i 2002 til 158 millioner i 2003, noe som reflekterer en økning i enhetsprisene på 28%. Som et resultat av dette ble bruttomarginen for virksomheten USD 0,27 per solgte kilo.

Mainstream Chile hadde et godt år i 2003 tatt de internasjonale rammevilkårene i betraktning. Evnen til å kontrollere produksjonskostnaden, samt gunstige markedsvilkår i USA og Japan sikret et godt resultat. Anklagene om prisdumping i USA mot Mainstream Chile ble som nevnt også trukket tilbake. Det samme var tilfellet for mesteparten av den chilenske laksenæringen.

Mainstream Canada hadde nok et vanskelig år på grunn av ettervirkningene fra IHN-angrepene i 2002. Det gleder imidlertid å se at strukturelle endringer som ble gjort i 2002 og 2003 viser lovende resultater, og selskapet er på vei tilbake i en posisjon som er bærekraftig på lang sikt både fra et finansielt og miljømessig perspektiv. De første resultatene av dette arbeidet er allerede synlige, men på grunn av den lange produksjonssyklusen vil ikke den endelige effekten bli synlig før i regnskapstallene for 2004.

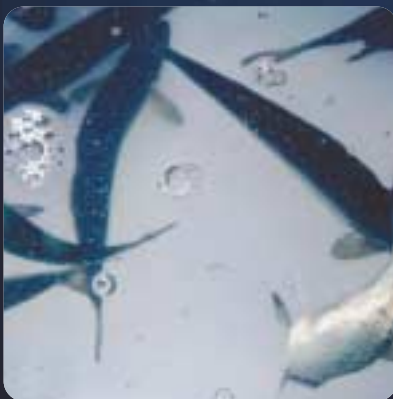
2003 var også et utfordrende år for vår skotske virksomhet. Til tross for endringer i 2002 og 2003 hadde produksjonsproblemer, sykdom og ineffektive oppdrettsanlegg en negativ effekt på produksjonskostnaden. I tillegg kommer de ugunstige markedsprisene i Europa gjennom året. Virksomheten i Skottland ble i 2003 splittet i en oppdrettsenhet (Mainstream Scotland) og en videreforedlingsenhet (Aquascot Group) for å gi et klarere operasjonelt fokus. I løpet av året ble det besluttet å selge Aquascot Group. Den vurdering ble gjort at videreforedlingsenheten ville måtte vokse betydelig for å bli en sentral aktør i sjømatmarkedet, og at dette vil være lettere utenfor Cermaq-gruppen. En avtale om å selge selskapet til dagens ledelse er blitt inngått i 2004.

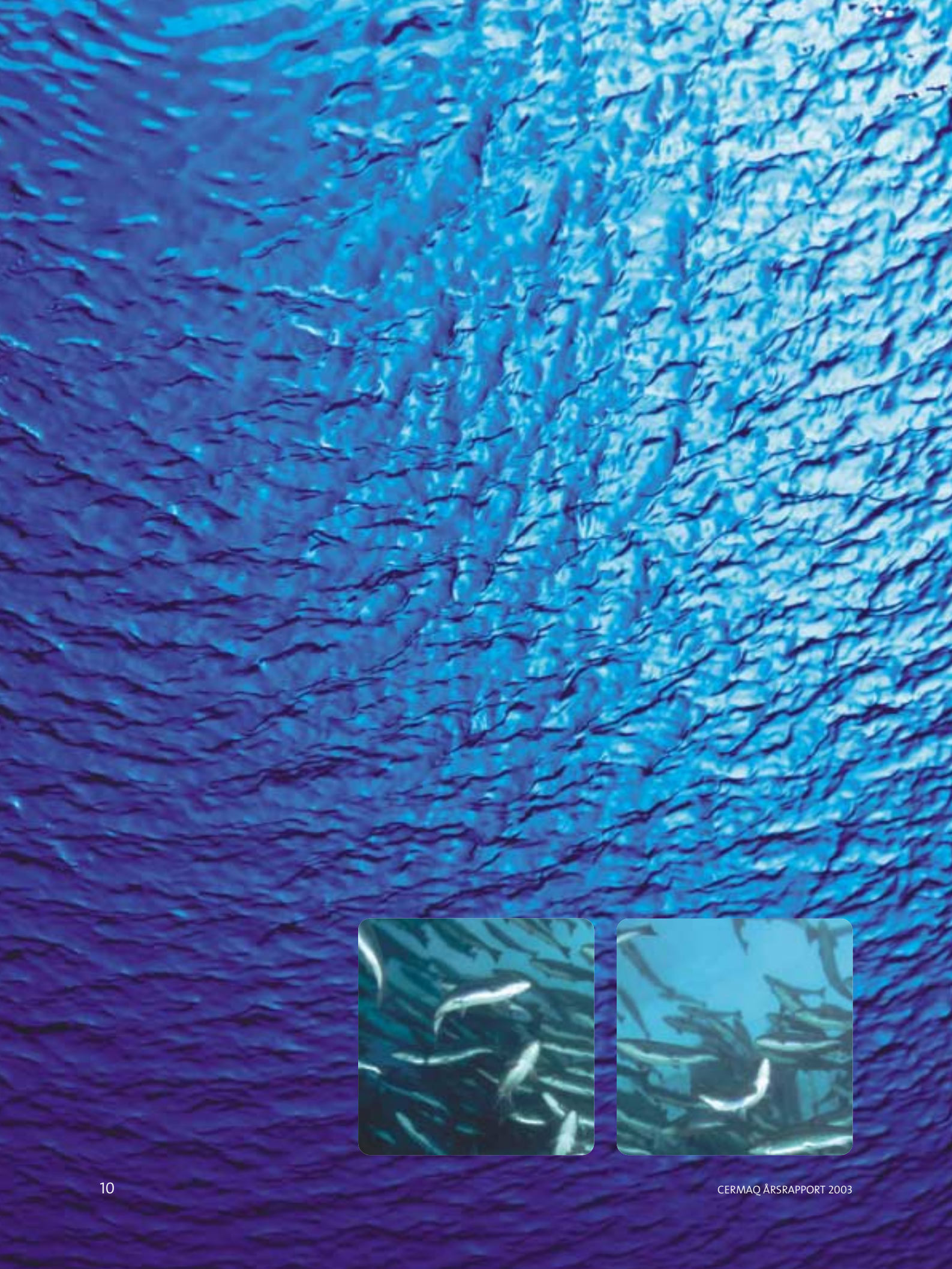
Næringen vil fortsette å gi oss utfordringer. En restrukturering som fører til færre og større aktører er sannsynlig og nødvendig for å kunne utvikle næringen i fremtiden. Cermaq tror at ved å fokusere på produksjon av laks til en lavest mulig kostnad så kan selskapet være en attraktiv og naturlig aktør i restrukturingsprosessen.

NØKKELTALL

	2003	2002	2001
Salg i tonn	59 900	56 300	43 300
Driftsinntekter	1 382 441	1 132 966	1 086 145
Driftsresultat	-1 574	-185 417	-64 627
Driftsmargin (%)	-0,11	-16,37	-5,95

Tallene i tabellen inkluderer Aquascot group

Forskning og utvikling

Cermaq-gruppen har gjennom EWOS Innovation et sterkt fokus på forskning og utvikling (FoU). EWOS Innovation er verdensledende på FoU innen havbruk, og er en viktig kunnskapsbase for konsernets internasjonale virksomhet. Med 65 ansatte og 90 millioner kroner i årlig budsjett, utgjør EWOS Innovation det største privateide forsknings- og utviklingsmiljø i næringen. FoU-aktiviteten drives fra hovedbasen i Dirdal (Rogaland) og med avdelinger i Lønningdal (Hordaland), Risør (Aust-Agder) og i Chile (Puerto Montt).

EWOS Innovation har gjennom en strategiprosess definert tre funksjoner for videreutvikling av selskapet som kompetansesenter:

- utvikling og akkumulering av kunnskap
- spredning av kunnskap
- direkte operasjonell støtte

Viktige fokusområder innenfor FoU-arbeidet er bærekraft i havbruksnæringen, økt produktivitet, og bedre matvaretrygghet. Bærekraft for bransjen betyr å videreutvikle råvarefleksibiliteten i fiskefôrproduksjonen, da tilgangen av marine fôrressurser ikke er i vekst. Matvaretrygghet er i høysetet og overvåking av råvarer samt studier av opptak og utskillelse av fremmedstoffer har høyt fokus.

Arbeidet med å utvikle kunnskaper og bygge opp erfaringer med bruk av alternative råvarer er nødvendige områder for å sikre næringen videre vekstmuligheter på bærekraftige vilkår. Dessuten gir det muligheter til å avdempe negative virkninger av fremtidige svingninger i markedet for marine råvarer. Ved evaluering av fôr og fôrråstoffer er miljøpåvirkning gjennom utslipp et viktig kriterium.

Økende bruk av vegetabiliske råvarer er en nøkkelfaktor. De siste årene har vegetabiliske råvarer utgjort en naturlig del

av standardsreseptene i de fleste fiskefôrproduktene, og dette har dannet nye standarder for næringen. Erfaringene fra praktisk bruk bekrefter den omfattende forskningen og har gitt både oppdretter og forbruker en trygghet for at vegetabiliske råvarer er med på å opprettholde laksen sine unike kvaliteter. EWOS Innovation har deltatt i et stort forskningsprosjekt som følger fisk fra fôr til bord med full helsesjekk på konsument-/pasientgrupper. Undersøkelsen viser at vegetabiliske oljer ikke senker de positive helseeffektene av laks. Enkelte resultater viser snarere det motsatte.

EWOS-fabrikkene fikk i 2003 tilført ny kunnskap fra EWOS Innovation knyttet til fôr kvalitet, utvikling og implementering av økonomisk energiforbruk, behandling av fôr i bulk, og reduksjon av luftforurensing. Det siste året jobbet også EWOS Innovation med å videreutvikle produksjonen av fiskefôr i små størrelser i samarbeid med fabrikken i Florø. Fabrikken kan nå produsere fiskefôr fra de minste mikropelletene på 0,5–0,6 millimeter til vekstfôr på 15 millimeter i diameter.

EWOS Innovation samarbeidet med Mainstream gjennom 2003 for å forbedre driftsrutinene på oppdrettsanleggene. Det siste året ble det dessuten gjort vesentlige framskritt på forsøk med tilførsel av oksygen under varierende temperaturer i sjø. Høsten 2003 startet arbeidet med å bygge en ny forsøkshall på land i Dirdal som gjør det mulig å styre og føre kontroll med viktige miljøfaktorer i forhold til effekten på vekst, fôrutnyttning, slaktekvalitet og fiskens helsetilstand under forskjellige sommertemperaturer i sjø.

En annen innovasjon av året fremkommer gjennom oppskalert produksjon av et formulert fôr til marin fisk på larvestadiet. Gjennom det marine startfôret Promal kan dagens levende fôr, krepsdyret *Artemia*, erstattes med en mer forutsigbar og stabil diett. Promal har vist lovende resultater, både med tanke på vekst, overlevelsesrate og lavt innslag av deformiteter for flere arter av marint yngel. Promal er patentert, og blir i 2004 lansert over hele verden.

I desember 2003 startet EWOS-gruppen lanseringen av ModulFôr for atlantisk laks og ørret i alle markeder med Storbritannia som startsted. EWOS Pyramid, som er navnet på laksefôrprogrammet, bygger på siste nytt innen ernæringsforskning. Bærekraft og kostnadseffektivitet er to stikkord for EWOS Pyramid. Modulene gir fleksibilitet til å produsere laks i flere kvaliteter. EWOS ModulFôr blir nærmere presentert senere i denne rapporten.

Øvrige virksomheter

Cermaq har eierandeler i en del bedrifter som ikke inngår i vår kjernevirksomhet. I løpet av 2003 ble denne porteføljen vesentlig redusert, noe som frigjorde midler til investering i kjerneaktivitetene eller til reduksjon av selskapets gjeld. Disse salgene frigjorde i alt 200 millioner kroner netto i løpet av året. Mesteparten av den gjenværende porteføljen vil bli avhendet når forholdene ligger til rette for det.

Samlet bidro øvrige virksomheter med et driftsresultat på 97 millioner kroner, herav en gevinst fra salget av Norgesmøllene på 58 millioner kroner. Deler av denne gevinsten skriver seg fra eliminering av interngjeld i varelager i regnskapskonsolideringen, og hadde ingen effekt på kontantstrømmen i selskapet. Aktiva definert som øvrige virksomheter utgjør etter dette 3% av konsernets balanse ved utgangen av 2003.

Salg av virksomheter i 2003

Januar: Salg av Norgesmøllene Gjennom en avtale i november 2002 solgte Cermaq og de to medeierne sine andeler i Norgesmøllene til Felleskjøpet Øst Vest. Overdragelsen ble gjennomført 6. januar 2003. Salget av Cermaqs 60% andel i Norgesmøllene ga en gevinst på 58 millioner kroner i Cermaq-gruppens konsernregnskap i 1. kvartal 2003, som forklart ovenfor.

September: Salg av aksjene i Fiskå Mølle Cermaq avtalte å selge sin aksjepost på 49% tilbake til majoritetseieren Brødrene Nordbø AS. Salget tilførte Cermaq 28,9 millioner kroner, og førte til en mindre gevinst resultatmessig.

September: Salg av majoritetsposisjonen i Unikorn AS Gjennom en kombinasjon av tilbakebetaling av aksjekapital og salg av aksjer til Bygdemøllenes Investeringselskap AS, reduserte Cermaq sin eierandel i Unikorn fra 66% til 49,8%.

Gjennom denne endringen frigjorde Cermaq 21 millioner kroner netto i kontanter samt reduserte netto gjeld i balansen med 142 millioner kroner gjennom at selskapet ikke lenger konsolideres inn i våre regnskaper.

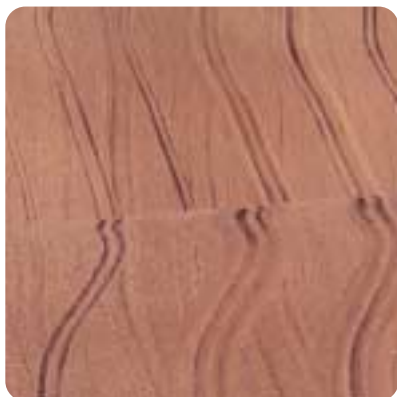
Unikorn

Unikorn omsatte 712 000 tonn korn og andre råvarer i 2003. Av dette var 430 000 tonn (60%) norsk korn og oljefrø mens 282 000 tonn (40%) var import og andre varer. Omsetningen var 1,27 milliarder kroner, identisk med omsetningen i 2002. Drifts-resultatet ble 47,2 millioner kroner mot 50,2 millioner kroner i 2002. Resultat etter skatt ble 23,6 millioner kroner mot 29,0 millioner kroner i 2002. Driftsmarginen falt fra 4,0% i 2002 til 3,7% i 2003.

Unikorn har også i 2003 oppnådd et godt resultat tross en marginnedgang på handel med norsk korn. Utviklingen med fallende marginer forventes å fortsette i 2004 som følge av den stadig økende konkurransen om kjøp av norsk korn på Østlandet. Utviklingen i konkurransen medfører også endringer i strukturene i bransjen. Salget av Norgesmøllene til FKØV og salget av aksjene i Unikorn til Bygdemøllenes Investeringselskap har skapt nye konstellasjoner i markedet. I tillegg har Unikorn deltatt i etableringen av Vestfold Korn AS som er en samling av 4 bygdemøller i Vestfold i fellesskap med Unikorn kornsilo i Melsomvik. Unikorn vil få en eierandel på 16% av selskapet.

NØKKELTALL UNIKORN

	2003	2002	2001
Driftsinntekter	1 270 737	1 266 552	1 729 610
Driftsresultat	47 205	50 220	58 173
Driftsmargin (%)	3,70	4,00	3,30
Årsresultat	23 557	28 964	29 857

Øvrige virksomheter:

(For driftsinntekter og resultat, se nedenstående tabell)

Vaksdal Industrier AS eies 100% av Cermaq. Selskapet eier to kraftverk.

Norsk Lossekontroll AS utfører forskjellige kontrolltjenester ved lastning og lossing av korn og andre fôrvarer i Norge. Cermaq eier 80% av aksjene i selskapet.

AS Balsfjord Kornsilø er et eiendomsselskap som eier kornsiløen i Balsfjord. Cermaq ASA eier 50% av aksjene i selskapet. Siloen er i dag utleid til Unikorn AS.

Hordafør AS driver foredling av biprodukter fra laks- og ørretslakteriene til olje og proteinkonsentrat. Cermaq-gruppen eier 35% av aksjene i selskapet.

AS Trondheim Kornsilø er et eiendomsselskap som eier en kornsilø i Trondheim. Cermaq eier 34% av aksjene i selskapet. Siloen er utleid til Felleskjøpet Trondheim.

OxSeaVision AS utvikler og selger utstyr for tilførsel av oksygen til oppdrettsanlegg. Cermaq eier 45% av selskapet.

SELSKAP (2003-tall)

	Driftsinntekter	Årsresultat
Vaksdal Industrier AS	7 955	2 163
Norsk Lossekontroll AS	5 343	33
AS Balsfjord Kornsilø	2 427	669
Hordafør AS	99 505	1 045
AS Trondheim Kornsilø	4 475	1 704
OxSeaVision AS	5 609	-1 363

EWOS ModulFôr

EWOS fôrkonsept har det siste året tatt et nytt og langt skritt mot kundetilpassede løsninger. I et unikt samarbeid mellom EWOS selskapene i Chile, Canada, Storbritannia og Norge, samt med god hjelp fra EWOS Innovation ble det i 2003 utviklet et helt nytt fôrkonsept. Først ut er et nytt fôrprogram for laks som lanseres globalt i løpet av 2004.

Fôrkonseptet tar utgangspunkt i at oppdrettere har individuelle behov basert på kostnadsstrategier og på laksekundenes ulike kvalitetsønsker. Oppdrettsnæringen blir mer og mer sofistikert hvilket betyr at det ikke lenger er ett enkelt fôr som passer til alle kunder.

Den faglige plattformen for fôrprogrammet baserer seg på mange års forskning og tar hensyn til at fisken har ulike ernæringsmessige behov basert på ulike miljøforhold og hvor i vekstsyklusen den befinner seg.

Det nye fôrkonseptet baserer seg på et grunnfôr som i kombinasjon med en eller flere moduler hjelper oppdretteren mot definerte mål. Det nye konseptet gir større valgfrihet og det blir lettere å styre produksjonen mot mål som lavest mulig produksjonskostnad, laveste fôrfaktor, ønsket kvalitet eller styrket immunforsvar. Samtidig vil basisfôret i modulkonseptet være designet slik at det til enhver tid gir laveste kostnad pr kg produsert laks.

I EWOS ModulFôr samler EWOS all ny kunnskap og lang erfaring i et nytt fôrkonsept.

- EWOS transfer: en videreføring av EWOS sitt globalt velkjente fôr til laks og ørret ved sjøutsett
- EWOS pyramid: nytt vekstfôr til laks som i kombinasjon med en eller flere moduler vil gi alle muligheter fra dagens sortiment. EWOS pyramid vil erstatte velkjente produkter som EWOS nova, EWOS pro og EWOS dynamic red.
- EWOS silva: en videreføring av EWOS sitt anerkjente vekstfôr til ørret.

Faglig bakgrunn

I dagens situasjon med lave laksepriser og dårlig inntjening for mange oppdrettere er det spesielt viktig å fokusere på lavest mulig produksjonskostnad. EWOS sitt bidrag i denne sammenheng blir å sikre kundene våre et fôr som er optimalt sammensatt gjennom hele fiskens livssyklus, og som dermed sikrer best mulig utnyttelse av fôret. Ved bruk av EWOS ModulFôr skal kundene kunne oppnå den laveste produksjonskostnad for laks. Lavest mulig produksjonskostnad (LPK) oppnås i en situasjon der kombinasjonen mellom oppnåelig fôrfaktor (FCR) og prisen på fôret blir lavest mulig.

Hvis man analyserer laksefisk har den et tilnærmet konstant innhold av protein, mens fettinnholdet øker jo større fisken er, se figur 1. I oppdrett av laksefisk er det viktig å ta hensyn til dette ved utvikling av det rette fôret. Dette kalles livsfasetilpasning av fôrets innhold. Forskerne i EWOS Innovation har studert ernæringsbehov hos laks i mange år og funnet det optimale innholdet av fett og protein tilpasset fiskens størrelse. Desto større fisken er desto mer energi trenger den, mens andelen av energien som kommer fra protein avtar, se figur 2. Denne kurven kalles laksens protein-/energibehov (P/E-behov). Kurven (P/E-kurven) er sentral i all husdyrernæring, men det unike er at EWOS Innovation har funnet de rette verdiene for laksefisk ved hjelp av avansert matematisk modellering av opp mot 30 gjennomførte fôringsforsøk med stor laks i sjø.

I ModulFôr tar EWOS i bruk denne kunnskapen ved endring av innhold i fôret, endring av bruksområdene for fôret og endring av pelletstørrelsene på fôret. Grunnfôret i EWOS ModulFôr til laks og ørret er komponert med tanke på lavest mulig produksjonskostnad med bakgrunn i fiskens livsfasetilpasning.

Modulene i EWOS ModulFôr

For å systematisk imøtekomme kundenes ønsker om fôr som passer inn i deres egne produksjons- og markedsstrategier er det utviklet en rekke tilleggsmoduler på Grunn-

Laksens sammensetning – forhold relatert til fiskestørrelse

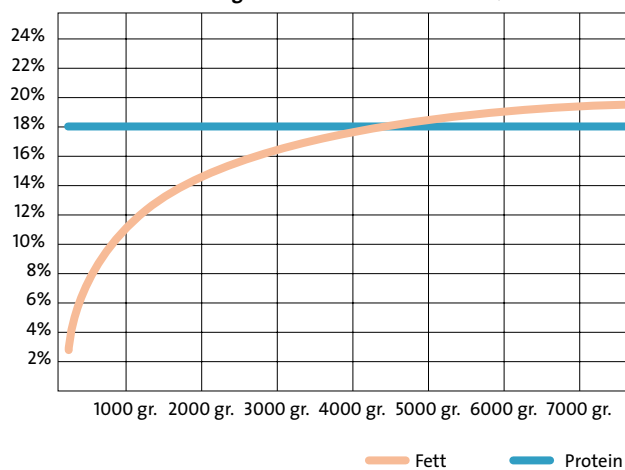

Fig. 1 Det prosentvise innholdet av protein er stabilt mens innholdet av fett øker med økende fiskestørrelse. Denne kunnskapen benytter EWOS til å komponere et fôr som er optimalt tilpasset ulike fiskestørrelser. Kilde: EWOS Innovation

fôret. Modulene er ulike i de ulike markedene EWOS opererer, men dekker i hovedsak behov knyttet til

- Fôr med enda lavere fôrfaktor
- Ulike ønsker fra markedet om råvareprofil
- Fôr for en spesiell sluttkvalitet
- Helsemoduler for bruk i spesifikke risikoperioder

De ulike modulene er basert på siste nytt fra FoU og ledsages av grundige brukerveiledninger.

Med en modulbasert produktstrategi kan vi i større grad møte kundenes ønsker. Vi får en riktigere prising i forhold til kunde verdi ved å kunne høste av vår FoU. Nyheter fra FoU kan lanseres fortere, da vi kun lanserer en ny modul basert på samme konsept. Dette fôrkonseptet letter også tilgjengeligheten av et komplisert produktspekter. Ikke minst oppnår vi det gjennom å relansere vår Web-baserte fôrbestilling som en del av et omfattende kundetorg. Her kan kundene designe sine egne fôr ved kombinasjoner av grunnfôr og moduler, samtidig som de har tilgang på all nødvendig dokumentasjon og veiledning på ordretidspunktet.

EWOS ModulFôr er et skritt inn i en ny tidsalder der kundetilpasning og kundekommunikasjon står i sentrum.

Optimal andel av protein i fiskefôr relatert til fiskestørrelse

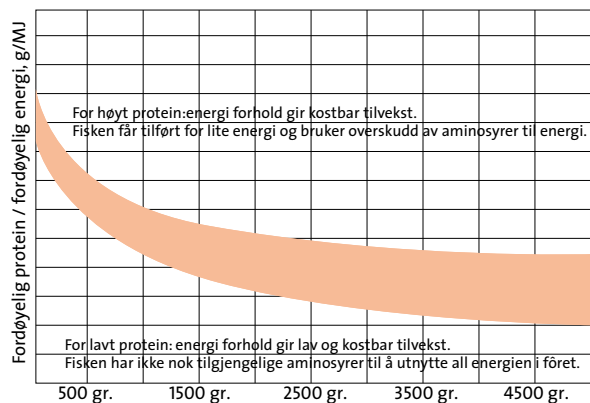
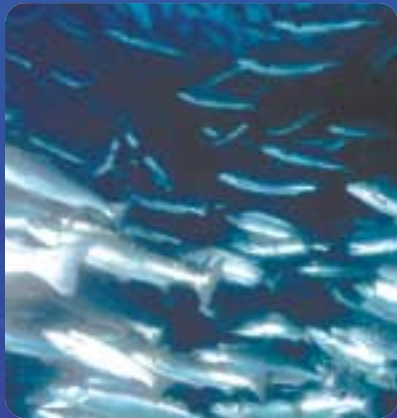
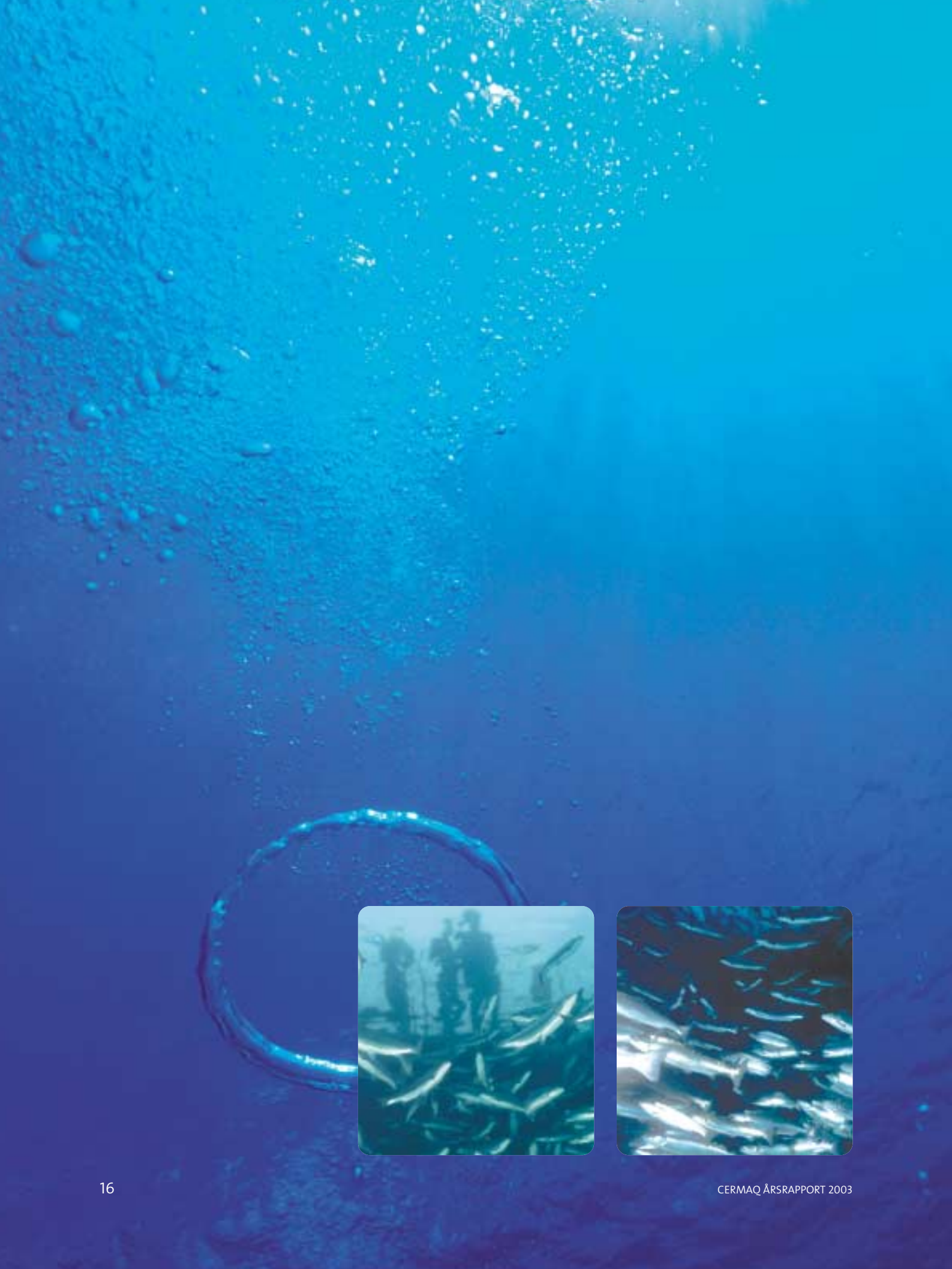

Fig. 2 Det optimale innholdet av protein i fôr til laks og ørret avtar med økende fiskestørrelse. Denne kunnskapen benytter EWOS til å komponere et fôr som er optimalt tilpasset fiskens størrelse. Ved å redusere på overflødig protein blir både fôrkostnaden og utslipp av nitrogen til omgivelsene redusert. Kilde : EWOS Innovation

Bærekraft

I løpet av 2003 arbeidet Cermaq videre med å forankre og operasjonalisere vår forretningsfilosofi med henhold til bærekraftig havbruk. Dette innebærer å innarbeide rutiner og forholdsregler som sikrer at langsiktig bærekraft styrer alle våre aktiviteter. I tillegg til å tilfredsstille våre kunder – så vel forretningskunder som konsumenter/sluttbrukere, må vi opprettholde kvaliteten på våre produkter og sikre oss gode leverandører. Vi må også ta hensyn til samfunnet og miljøet i de områdene vi opererer, og ta vel vare på våre ansatte og på fisken vi har gående i merdene.

Som et første steg mot å formalisere forretningsfilosofien vår om å drive bærekraftig havbruk har styret vedtatt retningslinjer innenfor «Natur og sosialt miljø» og «Oppdrettsfisk». Disse retningslinjer sier i korttekst at bevissthet til miljøet, god kontroll på de miljømessige konsekvensene av vår virksomhet, samt ivaretagelse av helsen og velvære til fisken er nødvendige faktorer i vår streben etter å nå vår visjon om bærekraftig havbruk.

Vi har lagt særlig vekt i denne fasen på å definere målbare krav og å ha standardiserte rapporteringsprosedyrer på nøkkelområder innenfor bærekraft. Ved siden av målsettinger relatert til miljø, helse og sikkerhet på arbeidsplassen gjelder dette tap av fisk, sykdom på fisk, vaksinebruk, medisiner og kjemikalier og energiutnyttelse.

Fiskesykdommer

Mainstream Canada hadde nye utbrudd av viruset Infectious Hematopoietic Necrosis (IHN) i 2003, noe som førte til store tap ved noen av anleggene. Effektiv sykdomskontroll ble oppnådd i tredje kvartal og dødelighetene ligger nå under 5%. En rekke helserelaterte kontroller er blitt implementert med positive resultater. Disse inkluderer bedre metoder for røkting, sykdomsfri smolt av høy kvalitet, reduserte produksjonssykluser og mer effektive metoder for fjerning av død fisk. Vaksiner blir utviklet mot IHN, og disse blir for øyeblikket testet i Canada. Vaksinene vil kunne redusere antall fremtidige IHN utbrudd.

I Mainstream Scotland fortsatte viruset Infectious Pancreatic Necrosis (IPN) å forårsake betydelige tap av smolt som ble overført til sjøen i 2003. Problemene med IPN har fortsatt som et resultat av manglende samarbeid innad i næringen både når det gjelder å overføre smittefri fisk til sjøen og i arbeidet for øvrig. Cermaq jobber for å implementere mer effektive metoder, og samarbeider både med myndighetene og andre produsenter. Effektive vaksiner mot IPN har blitt utviklet og vil bli tatt i bruk ved overføringen av

smolt til sjø i 2004. Det forventes derfor betydelig lavere dødelighet som følge av IPN i 2004.

I Chile forårsaket bakterien *Piscirickettsia salmonis* økende dødelighet blant coho og ørret. Cermaq planlegger å adressere problemet i samarbeid med andre selskaper gjennom bedre overvåkning, bedre rutiner og utvikling av vaksiner. Denne typen samarbeid mellom selskapene har vist gode resultater med *Caligus* i området Colaco.

Helsesituasjonen ved ferskvannsanleggene ble forbedret i 2003 som følge av økte investeringer, spredning av smoltproduksjonen og eliminering av sykdommer ved flere anlegg. Gjennomgående opplæring av ansatte ved ferskvannsanlegg ble også igangsatt. Flere opplæringsprogrammer vil komme i løpet av 2004. Disse vil fokusere på bedre driftsrutiner for å forebygge mot stress og relaterte helseproblemer.

Erfaring viser at helseproblematikken i havbruksnæringen ikke kan bekjempes av aktører som står alene. Problemene må løses på en proaktiv måte og i samarbeid med de øvrige produsentene i de respektive regionene. Vaksineprogram og felles administrasjon av områder blir sett på som nøkkelfaktorer for å kunne drive bærekraftig havbruk. Dette vil være primærfokus i 2004.

Tap av fisk

Det er ikke er rapportert om rømt fisk i 2003, men vi har hatt betydelige tap på grunn av sykdom. Dette utgjør ca 65% av fisketapet, mens den resterende del av tapene skyldes forhold som skader på fisk i forbindelse med handling, selproblemer, misdannelser og andre naturlige årsaker. De totale tapene av fisk er beregnet til 112 millioner kroner, som er på samme nivå som i 2002. Ledelsen i Mainstream har som et hovedmål å redusere denne kostnaden.

Andre helse- og miljøtiltak

Betydelige tiltak ble igangsatt i 2003 innen miljøovervåkning. I Chile ble det utført undersøkelser av det marine miljøet for bedre å kunne forstå hvordan oppdrettsanleggene påvirker omgivelsene samt for å sikre at selskapet overholder de stadig strengere miljøkravene. Lignende arbeid ble gjort i Skottland for å øke kjennskapen til risikofaktorene, og for å opprettholde en metodisk fremgangsmåte for bærekraftig drift. I Canada ble det tatt prøver av villaks for å kartlegge mulige problemer med lus på fisken. Rensesystemer for avfallsvann ble også

utbedret for å kontrollere utslippene fra produksjonsanleggene.

Høsten 2003 startet Mainstream Chile en prosess i samarbeid med de Chilenske myndighetene for å akkreditere selskapets prosessanlegg og sjøanlegg med tanke på sikkerhet, sanitære forhold, arbeidsrettslige forhold og de kollektive rettighetene til de ansatte. Mainstream jobber aktivt sammen med myndighetene og de ansatte for å få implementert anbefalingene som følger av denne prosessen. Det er en pågående prosess som vil bli fullført i 2004. Forbedringene er basert på vår respons til «Government Labour Auto Verification Process» som vil føre frem til et sertifikat som bevis på overholdelse av den chilenske arbeidsloven.

I Skottland ble det i 2003 etablert strategiske rammebetingelser for skotsk havbruksnæring. Dette dokumentet fra myndighetene setter lys på hvor viktig havbruk er for skotsk næringsliv, og det definerer klare handlingsplaner som skal sikre at næringen beveger seg fremover på en bærekraftig måte med tanke på miljø, sysselsetting og distriktpolitikk.

EWOS Canada brukte i 2003 vesentlige ressurser på luktrensaneanlegget og reduserte derigjennom utslipp til luft til et minimum. EWOS Skottland byttet ut gamle trucker, noe som resulterte i vesentlig bedre innemiljø på fabrikken. I tillegg utførte de vedlikehold av biofilteret for å redusere utslippet til luft. Ved fabrikken i Florø reduserte man luftmengden som inneholder lukt ved å resirkulere en større andel av luften. I tillegg ble det bygget en pipe som fortynner den luften som må slippes ut fra anlegget. Luktforurensingen ble således betydelig redusert i 2003. EWOS Norge investerte for øvrig i brannslukningsanlegg ved fabrikken i Halså og i ombygging av råvaremottaket for sekkeråvarer i Florø. Sistnevnte gjør at de ansatte blir utsatt for vesentlig mindre støv i forbindelse med å ta varene fra sekk over på silo.

Energiutnyttelse

Konsernets samlede energiforbruk i fôrproduksjonen var i 2003 på 252 GWh. Dette er ca. 9 GWh høyere enn året før og skyldes i hovedsak økt produksjon. Som figur 1 viser var det samlede energiforbruket i 2003 fordelt på 32% elektrisk kraft, 30% naturgass, 26% lett fyringsolje, 6% tung fyringsolje og resten flere mindre energibærere. I forhold til 2002 er andelen naturgass noe redusert, mens andelen lett fyringsolje har økt. Det skyldes i hovedsak forskyvninger mellom fabrikkene i mengdeandelen av produsert fôr. En hovedårsak er at Florø, som bruker lett fyringsolje, overtok mesteparten av produksjonen fra Stavanger, hvor kun elektrisitet og damp ble brukt. En annen årsak er at Chile, som bruker gass, har hatt en produksjonsøkning som relativt sett er lavere enn i Florø. Den siste årsaken som kan nevnes, er at Canada, som også bruker gass, har hatt en nedgang i totalproduksjonen fra i fjor. Ved fabrikken i Florø er planen å erstatte lett fyringsolje med naturgass, men på grunn av problemer hos leverandøren av naturgass, er dette utsatt til 1. halvår i 2004.

Fravær

Cermaq-gruppen jobber fortsatt aktivt for å skape et godt arbeidsmiljø. I Chile er det gjort en særlig innsats for oppdatering og oppgradering av ansatte innen området helse, miljø og sikkerhet. I gjennomsnitt gikk sykefraværet i konsernet ned fra 2,8% i 2002 til 2,35% i 2003, se figur 2. Totalt var det registrert 142 mindre arbeidsulykker med personskade i 2003 mot 196 i 2002.

Energiforbruk 2003 EWOS-gruppen

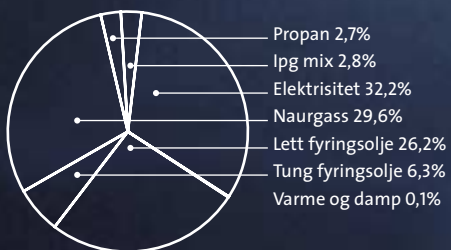

fig. 1

Prosentfravær 2003 fordelt på land og totalt for Cermaq-gruppen

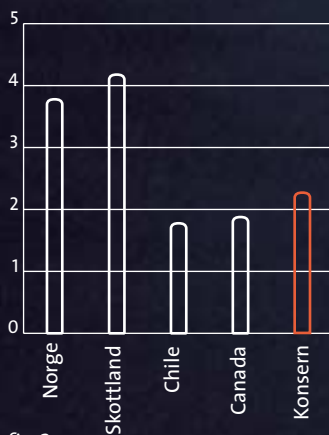

fig. 2

Styrets beretning

Sterk konsentrasjon om drift og kapitalbruk har gitt resultatmessig fremgang og en betydelig reduksjon av konsernets netto gjeld i 2003. Konsernet har solgt Norgesmøllene DA, aksjemajoriteten i Unikorn AS og minoritetsaksjene i Fiskå Mølle AS. Dette har ytterligere bidratt til å redusere konsernets gjeld, og frigjort ressurser til videreutvikling av konsernets kjernevirksomhet, havbruk.

Konsernets fiskefôrvirksomhet har vist en fortsatt stabil og god lønnsomhet til tross for betydelige tap som følge av konkurser og finansielle problemer i norsk oppdrettsnæring. Innen oppdrett har konsernets hovedvirksomhet i Chile hatt et av sine beste år, mens oppdrettsvirksomheten i Canada og Skottland har hatt betydelige tap.

Konsernets omsetning og lønnsomhet

Styret bekrefter at årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

Cermaq-gruppen hadde i 2003 en omsetning på 6.041 millioner kroner. Det er en nedgang på vel 10% i forhold til året før. Dette skyldes i hovedsak salget av Norgesmøllene DA i januar 2003 og at Unikorn AS fra september 2003 ikke lenger konsolideres i konsernregnskapet, etter at Cermaq solgte seg ned til en eierandel på 49.8%. Nedgang i kursen på NOK i forhold til USD har isolert sett redusert omsetningen målt i norske kroner. Salgsinntektene fra havbruksnæringen utgjorde i 2003 vel 85% av den totale omsetningen mot vel 75% året før.

Konsernet hadde i 2003 et driftsresultat før nedskrivning av goodwill og lisenser på 254 millioner kroner. Det er en fremgang på 208 millioner kroner fra året før og skyldes i hovedsak et bedre resultatet fra havbruksvirksomheten. Etter nedskrivninger, finanskostnader og skatt hadde konsernet et underskudd på 56.000 kroner (2002: underskudd på 139,5 millioner kroner).

Virksomhetsområdene

Fiskefôrselskapene (EWOS) hadde en samlet omsetning i 2003 på 4.272 millioner kroner, hvilket er en reduksjon på 2,8% i forhold til året før. Reduksjonen i salgsinntektene skyldes lavere salgspriser som følge av lavere råvarekostnader og nedgang i kursen på NOK i forhold til USD. Volummessig økte salget med vel 10.000 tonn totalt. Økningen var størst i Norge og Chile, mens nedgangen var størst i Canada på grunn av sykdomsproblemene i oppdrettsnæringen.

Fôrselskapene hadde i 2003 et samlet driftsresultat på 195

millioner kroner, hvilket er en forbedring på 32 millioner i forhold til året før. Driftsresultatet fremkommer etter at det er foretatt avskrivning av kundefordringer i Norge på 90 millioner kroner som følge av konkurser og finansielle problemer i oppdrettsnæringen. I tillegg er avsetning til tap på kundefordringer i Norge økt med 18 millioner kroner. Året før var tallene henholdsvis 6 og 2 millioner kroner.

Fiskeoppdrettselskapene (Mainstream) hadde en samlet omsetning i 2003 på 1.382 millioner kroner, hvilket er en økning på 22% i forhold til året før. De økte salgsinntektene skyldes en økning i salgsvolumet på 4,2% og bedre priser i USA og Japan. Salgsinntektene i norske kroner trekkes ned som følge av nedgang i kursen på NOK i forhold til USD.

Fiskeoppdrettselskapene hadde i 2003 et samlet driftsunderskudd før nedskrivning av goodwill og lisenser på 8 millioner kroner. Det er en forbedring på 177 millioner kroner i forhold til året før. Resultatfremgangen skyldes i hovedsak et meget godt resultat i Chile og en viss forbedring av resultatet i Canada. Konsernet har imidlertid fortsatt betydelige tap på oppdrettsvirksomheten i Canada og Skottland.

Landbruksvirksomhetene bidro i 2003 med salgsinntekter på 876 millioner kroner. Det er en nedgang på 788 millioner kroner i forhold til året før og skyldes salget av Norgesmøllene og aksjemajoriteten i Unikorn. Driftsresultatet fra landbruksvirksomhetene var på 96,6 millioner kroner mot 109,8 millioner kroner i 2002. I driftsresultatet 2003 er det tatt med en gevinst ved salg av Norgesmøllene på 58 millioner kroner.

Salg av landbruksrelaterte aktiva

Styret vedtok høsten 2002 å selge selskapets andeler (60%) i Norgesmøllene DA til FKØV. Salget ble gjennomført med virkning fra januar 2003 og var et ledd i arbeidet med å konsentrere Cermaqs virksomhet om havbruksnæringen. Senere har selskapet solgt seg ut av aksjemajoriteten i Unikorn AS og avhendet aksjene i Fiskå Mølle AS. Begge salgene ble gjennomført med virkning fra september 2003. Etter salg av disse landbruksvirksomhetene fremstår Cermaq i dag som et tilnærmet rendyrket havbrukselskap.

Finansiering

Etter å ha vært i brudd med lånebetingelsene i bankavtalen en tid, ble det i januar 2003 inngått en ny avtale med selskapets bankforbindelser om unntak fra de opprinnelige lånebetingelsene frem til 3. kvartal 2003. Ved avleggelse av regnskapet for 3. kvartal 2003 var alle de opprinnelige lånebetingelsene oppfylt.

Konsernet har i 2003 redusert netto rentebærende gjeld med 1.044 millioner kroner eller ca 45%. Nedgangen skyldes i hovedsak bedre inntjening fra driften og lavere arbeidskapital pluss salget av Norgesmøllene DA og aksjemajoriteten i Unikorn AS. På grunn av nedgangen i netto rentebærende gjeld, lavere rentenivå og en ekstraordinær valutagevinst i 1. halvår 2003, er finanskostnadene redusert fra 156 millioner kroner i 2002 til 52 millioner kroner i 2003.

Balansevurderinger

Styret har foretatt en vurdering av verdiene på konsernets anleggsaktiva. På grunnlag av denne gjennomgangen har styret besluttet å nedskrive verdien av en del aktiva i oppdrettselskapene med til sammen 231 millioner kroner i konsernregnskapet. Av dette utgjør nedskrivning av aktiva i Mainstream Scotland og Aquascot nærmere 206 millioner kroner, hvorav 177 millioner kroner gjelder goodwill og lisenser. Resten er nedskrivning av goodwill og lisenser i Mainstream Canada.

Som et resultat av nedskrivningen i Mainstream Scotland og Aquascot samt akkumulerte tap i disse to selskapene er verdien på aksjene i EWOS Ltd nedskrevet med 441,7 millioner kroner i selskapsregnskapet for Cermaq ASA. Dette bringer den bokførte egenkapitalen i Cermaq ASA mer i overensstemmelse med konsernets bokførte kapital.

Førselskapenes kundefordringer er redusert med vel 200 mill. kroner fra 2002 til 2003. Det er fortsatt en viss risiko knyttet til kundefordringene, men styret mener at det er foretatt tilstrekkelige avsetninger i regnskapet til å dekke eventuelle tap. Arbeidet med å redusere kundefordringene vil fortsatt ha høy prioritet.

Personalforhold og arbeidsmiljø

Pr. 31.12.2003 var det i Cermaq-gruppen totalt 2251 ansatte. I de norske selskapene er det totalt 357 ansatte hvorav 26 i Cermaq ASA. I forhold til 2002 er antall ansatte i konsernet redusert med 361 personer. Det har skjedd en reduksjon i antall ansatte både i Norge, Canada og Skottland, mens Chile har en liten økning. I Norge skyldes reduksjonen salget av Norgesmøllene og dekonsolideringen av Unikorn, mens den i Canada og Skottland skyldes nedbemanning i oppdrettselskapene.

I Cermaq ASA var det i 2003 registrert 107 dager med fravær på grunn av sykdom. Det tilsvarer 1,78% av mulige dagsverk mot 0,4% i 2002. Sykefraværet i datterselskapene varierer fra 1,54% til 4,57%. I gjennomsnitt var sykefraværet i konsernet 2,4% mot 2,8% i 2002. I hele konsernet var det i 2003 registrert i alt 142 mindre arbeidsulykker med personskaide mot 196 i 2002. Det samlede fravær på grunn av skade var 978 dager (2002: 1.906 dager) eller 0,17% av mulige dagsverk.

Det er i 2003 registrert seks mindre branner/branntiløp ved

fôrfabrikkene i Canada, Chile og Skottland. Ingen personer kom til skade, men de materielle skadene beløper seg til 540.000 kroner.

Det er innledet et samarbeid med myndighetene i Chile om en sertifiseringsordning for oppdrettsnæringen når det gjelder arbeidsmiljøet. Det er også innledet et samarbeid med fagbevegelsen i Norge når det gjelder de ansattes rettigheter ved våre bedrifter i Chile.

I Cermaq-gruppen er kompetanseutvikling et viktig virkemiddel for å nå forretningsmessige mål. Kompetanseutviklingen spenner fra fagopplæring og HMS til utvekslingsprogrammer på mellomledernivå samt kompetanseoverføring mellom EWOS Innovation og de operative selskapene.

Likestilling

Styret i Cermaq ASA består i dag av 5 aksjonærvalgte medlemmer, hvorav tre menn og to kvinner. De ansatte i konsernet har 3 medlemmer i styret som alle er menn. Cermaq ASA har i dag 26 ansatte hvorav 18 menn og 8 kvinner. I selskapets øverste ledelse er det bare menn, mens det på mellomledernivå er tre menn og en kvinne.

I selskapets personalpolitikk heter det blant annet: «Cermaq skal gjennom rekruttering, ansettelse, lønnsfastsettelse, oppfølging og karriereutvikling vise at selskapet i praksis gir like muligheter til kvinner og menn.» Etter styrets vurdering har menn og kvinner i Cermaq like muligheter. De siste årene har det vært en økt rekruttering av kvinner og styret regner med at det etter hvert vil gi seg utslag i flere kvinner i ledende posisjoner.

Ytre miljø

Konsernets produksjon av fiskefôr forurenses i liten grad det ytre miljø. Utslippene til luft og vann er klart innenfor de grenser som myndighetene i de respektive land har fastsatt og det foreligger heller ingen pålegg fra myndighetene som ikke er oppfylt. Det benyttes heller ikke miljøfarlige stoffer i produksjonen.

Det er også i 2003 investert betydelige midler i luftrenseanlegg for å redusere luktutslipp fra fôrfabrikkene. Ved fabrikken i Canada er det således investert 6 millioner kroner for å fullføre det luftrenseanlegget som ble påbegynt i 2002. Ved fabrikken i Florø har man redusert luftmengden som inneholder lukt ved å resirkulere en større andel av luften. I tillegg er det i 2003 bygget en pipe som fortynner den luften som slippes ut fra anlegget. Investeringen har hittil kostet rundt 6 millioner kroner. Også ved fabrikken i Skottland er det investert i forbedringer av luftrenseanlegget.

Konsernets samlede energiforbruk i fôrproduksjonen var i

2003 på 252 GWh. Dette er ca 9 GWh høyere enn året før og skyldes i hovedsak økt produksjon. Det er imidlertid en nedgang i energiforbruket målt per produsert enhet. Av det samlede energiforbruk var 32% elektrisk kraft, 30% naturgass, 26% lett fyringsolje, 6% tung fyringsolje og resten flere mindre energibærere. I forhold til året før er andelen naturgass noe redusert, mens andelen lett fyringsolje har økt. Det skyldes økt produksjon ved fabrikkene i Florø, hvor det brukes lett fyringsolje, samt en nedgang i produksjonen ved fabrikkene i Canada, hvor det brukes naturgass. Ved fabrikkene i Florø er planen å erstatte lett fyringsolje med naturgass, men på grunn av problemer hos leverandøren av naturgass er dette utsatt til 1. halvår 2004.

Ved fabrikkene i Chile, Skottland og Halså i Norge har det i 2003 vært til sammen seks mindre utslipp av olje og kjemikalier. Utslippene har ikke hatt noen vesentlig virkning på miljøet.

Cermaq-gruppen har i 2003 hatt et tap på vel 3.800 tonn fisk, til en verdi av nærmere 65 millioner kroner (selvkost) som følge av fiskesykdommer. I tillegg har man hatt et tap på vel 2.000 tonn fisk til en verdi av ca 40 millioner kroner som følge av naturlig dødelighet, skader på fisk i forbindelse med håndtering, selproblemer, misdannelser og annet. Tapene er om lag på samme nivå som i 2002. Det er ikke registrert rømming av fisk i 2003.

Sykdom hos oppdrettsfisk er fortsatt et betydelig problem for oppdrettsnæringen. I Canada har IHN viruset ført til store tap av fisk. Ved Cermaq's anlegg mener man imidlertid å ha fått kontroll med sykdomsproblemene gjennom bedre røkting, bruk av sykdomsfri smolt av høy kvalitet, redusert produksjonssyklus og effektiv fjerning av død fisk. Dødeligheten var således redusert til under 5% i 3. kvartal 2003. Det er utviklet en vaksine mot IHN som nå prøves ut ved enkelte anlegg.

I Chile har bakterien *Piscirickettsia salmonis* ført til økende dødelighet hos laksearten Coho og ørret. Cermaq vil derfor i samarbeid med andre aktører forsterke arbeidet med å bekjempe sykdommen gjennom bedre overvåking og drift samt økt innsats i utviklingen av vaksiner.

I Skottland har IPN viruset ført til betydelig dødelighet hos smolt som er satt ut i 2003. En av årsakene til problemene med IPN er manglende koordinering og samarbeid mellom aktørene. Cermaq vil derfor forsterke innsatsen for å få til effektive tiltak mot spredning av IPN gjennom samarbeid med myndighetene og andre aktører. Det er nå utviklet en vaksine mot IPN som vil bli tatt i bruk i forbindelse med utsetting av smolt i 2004. Man regner derfor med at dødeligheten som følge av IPN vil bli betydelig redusert i 2004.

Aksjonærforhold

Pr. 31.12.03 var det 76 aksjonærer i Cermaq ASA. Det er 12 færre enn året før. Staten v/Nærings- og handelsdepartementet er fortsatt største aksjonær med 79,38% av aksjene. Andre større aksjonærer er Norgesinvestor II (11,96%), Odin Norge (1,78%) og Annexstad Hartvig Wennberg AS (0,90%).

Cermaq ASA har 54.400 egne aksjer som ble ervervet i forbindelse med salg av Staur gård og aksjene i Norsk Kornforedling AS.

Styret har besluttet å søke børsnotering av Cermaq ASA i løpet av 1. halvår 2004. Stortinget har vedtatt at Staten kan selge seg ned i 34% eierandel når forholdene ligger til rette for det.

Disponering av årets resultat

Styret foreslår at årsresultatet i Cermaq ASA for 2003 på -247.286.000 kroner overføres til annen egenkapital.

Fremtidsutsikter

I 2003 har forbruket av laks fortsatt å øke både i USA og i Europa, mens markedet i Japan synes å være stabilt. I Europa er det spesielt i de Øst Europeiske landene at forbruket øker. I Europa har prisene vært meget lave gjennom mesteparten av 2003, mens prisen i USA og Japan har vært bedre sammenlignet med 2002.

Globalt forventer man at produksjonen av atlantisk laks i 2004 vil bli om lag på samme nivå som i 2003, men det er store variasjoner mellom de viktigste produksjonsområdene. I Nord Amerika og Europa er det forventet nedgang i produksjonen, mens produksjonen i Chile er forutsatt å øke. Ut fra dette er det grunn til å tro at det i 2004 vil bli en bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel og dermed en viss prisoppgang i Europa. I USA er det forventet at prisene vil holde seg stabile. Når det gjelder ørret er det i 2004 forventet en nedgang i produksjonen globalt på om lag 20%, men produksjonen av Coho forventes å bli om lag på samme nivå som i 2003. Dette antas å få en positiv innvirkning på prisene i 2004.

Råvareprisene i fôrproduksjonen forventes å holde seg relativt høye i 2004. Økt etterspørsel fra Kina etter vegetabilsk fett og proteiner har ført til at prisene på disse råvarene har økt kraftig de siste månedene og det forventes at prisene vil holde seg høye i 2004. Når det gjelder marine råvarer, som utgjør den største delen av fiskeføret, er det forventet en viss prisoppgang på fiskeolje på grunn av reduserte fiskefangster, mens prisen på fiskemel antas å forbli relativt stabil. Totalt må en imidlertid regne med en viss prisoppgang på råvarene til fiskefôrproduksjonen.

Styret er av den oppfatning at etterspørselen etter oppdrettsfisk, og dermed fôr til slik fisk, vil øke også i årene som kommer.

1 Sigbjørn Jonsen
Styreleder

2 Bjørg Ven
Nestleder

3 Stein H. Annexstad
Styremedlem

4 Wenche Kjølås
Styremedlem

5 Kjell Frøyslid
Styremedlem

6 Jim-Egil Hansen
Styremedlem

7 Karl Tore Mæland
Styremedlem

8 Jan Helge Førde
Styremedlem

9 Geir Isaksen
Adm. direktør

Dette gir grunnlag for optimisme når det gjelder selskapets framtidige inntjening. Trass i de sterke svingningene oppdrettsbransjen har opplevd i inntjening de siste årene, har det vært mulig for Cermaq å styrke og utvikle sin posisjon.

Cermaq vil vokse videre i fiskefôr gjennom oppgradering og utvidelse av eksisterende produksjonsanlegg og gjennom satsing på forskning og utvikling.

I oppdrettsvirksomheten er det et fåtall store og mange mindre aktører, spesielt i Norge. Terskelen for å etablere oppdrettsvirksomhet i liten skala er ikke spesielt høy og det er mange mindre og mellomstore enheter slik at næringen fremstår som fragmentert. Vesentlig for konkurranseevnen er gode lokaliteter, enkel logistikk, god fiskehelse og et rasjonelt driftsopplegg. Det krever igjen stabile driftsbeta-linger og et langsiktig perspektiv på virksomheten.

På den annen side er oppdrettsvirksomheten utsatt for svingninger i laksepriser og dermed i aktørenes inntjening. De færreste aktørene har et kapitalgrunnlag som står i forhold til risikoen i virksomheten eller har tilpasset virksomhetens omfang til kapitalgrunnlaget. Perspektivet på drift og salg blir derfor i mange tilfeller preget av likviditetsbehovet på kort sikt.

EU er et hovedmarked for norsk oppdrettsnæring. Året 2003 har vært preget av lave priser og en pågående diskusjon om markedsadgangen for norsk oppdrett til dette markedet. Utvidelsen av EU fra mai 2004 med 10 nye land, hovedsakelig fra det tidligere Øst-Europa, øker EUs markedsmessige betydning. En mer langsiktig og varig avklaring av markedsadgangen til dette markedet er derfor av stor betydning for norsk oppdrettsnæring.

Cermaq vil vokse organisk og ved overtagelse av oppdrettsvirksomheter som har gode forutsetninger for lønnsomhet samt gjennom kontrollert deltagelse i strukturrasjonalise-

ring, primært i Chile og i Norge. Disse to landene er etter Cermaqs vurdering de mest hensiktsmessige lokasjonene for fiskeoppdrett sett i forhold til driftsvilkår og nærhet til markedene.

Veksten innenfor oppdrettsvirksomhet vil skje ut fra at Cermaq har kapital, ledelsesressurser og en forsknings- og utviklingsvirksomhet som gir et langsiktig grunnlag for driften. Over tid ser Cermaq det som realistisk at det innenfor rammen av konsernet etableres et avsetningsmønster og salgskanaler som demper virkningene av svingninger i lakseprisen på spotmarkedet.

I de nærmeste årene vil Cermaq ha en betydelig større produksjon av fiskefôr enn det som kan påregnes solgt til egen oppdrettsvirksomhet. Cermaq vil likevel trekke fordel av den risikoutjevning og de synergier det gir å ha virksomhet innenfor fiskefôr og fiskeoppdrett i samme konsern. Risikoutjevningen er knyttet til at fôrmarginene historisk har vært mer stabile enn marginene innenfor oppdrettsvirksomheten. Synergiene tas ut basert på en samlet kompetanse som sikrer at fôrets egenskaper kan utnyttes optimalt i oppdrettsanlegget og at forsknings- og utviklingsvirksomheten er rettet inn mot prosjekter som gir best økonomi for konsernet.

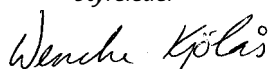
Gjennom den videre utvikling av havbruksvirksomheten tar Cermaq således sikte på en betydelig verdiskapning og en konkurransedyktig avkastning til investorene. Et viktig formål med den videre drift og utvikling er å oppnå en stabil inntjening og bred tilgang til alle deler av kapitalmarkedene.

Styret har derfor besluttet å foreslå for generalforsamlingen at det søkes om å få selskapet notert på Oslo Børs i løpet av første halvår 2004. Formålet med børsnoteringen er å gjøre aksjen lettere omsettelig, lette selskapets tilgang til kapitalmarkedet og gjøre aksjen mer attraktiv som betalingsmiddel ved oppkjøp og fusjoner.

Oslo, 19. mars 2004

Sigbjørn Johnsen
Styreleder

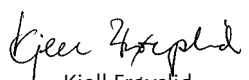
Wenche Kjøllås
Styremedlem

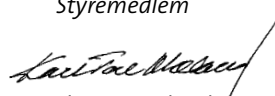
Jan Helge Førde
Styremedlem

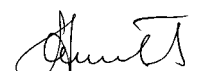
Bjørg Ven
Nestleder

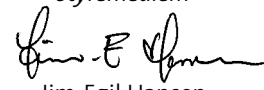
Kjell Frøyslid
Styremedlem

Karl Tore Mæland
Styremedlem

Stein H. Annexstad
Styremedlem

Jim-Egil Hansen
Styremedlem

Geir Isaksen
Adm. direktør

Resultatregnskap 01.01–31.12

Cermaq ASA		Beløp i hele 1000	Noter	Konsern	
2002	2003			2003	2002
10 041	25 114	Driftsinntekter	5	6 041 039	6 737 454
0	0	Varekostnad		4 090 802	4 813 765
24 672	30 536	Lønnskostnad	6	473 961	524 916
3 240	3 025	Av- og nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13,14	280 352	343 263
52 863	21 029	Andre driftskostnader	8	941 579	1 009 528
0	461 343	Nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13,14,15,17	230 995	0
-70 734	-490 819	Driftsresultat		23 350	45 982
50 552	68 468	Inntekt på investering i datterselskaper	9	0	0
1 960	0	Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	16	14 365	1 610
111 234	113 788	Netto finansposter	10	-52 019	-155 653
93 012	-308 563	Ordinært resultat før skattekostnad		-14 304	-108 061
13 550	-61 277	Skattekostnad på ordinært resultat	11	-14 248	31 452
79 462	-247 286	Årsresultat		-56	-139 513
0	0	Årsresultat, majoritetens andel		-6 248	-162 947
0	0	Årsresultat, minoritetens andel	12	6 192	23 434
79 462	-247 286	Overføring til annen egenkapital			
79 462	-247 286	Sum disposisjoner			
5 071	0	Avgitt konsernbidrag etter skatt			
468	49 297	Mottatt konsernbidrag etter skatt			
		Resultat pr. aksje/utvannet resultat pr. aksje		-0,72	-18,74

Balanse pr. 31.12

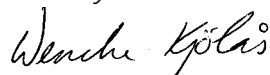
Cermaq ASA		Beløp i hele 1000	Noter	Konsern	
2002	2003			2003	2002
		Eiendeler			
		Konsesjoner, patenter,			
0	0	Lisenser, varemerker og lignende rettigheter	13	775 677	892 007
0	0	Goodwill	13	701 432	879 713
0	17 964	Utsatt skattfordel	11	59 821	0
0	17 964	Sum immaterielle eiendeler		1 536 930	1 771 720
27 523	25 801	Varige driftsmidler	14	1 295 241	1 575 930
1 035 300	816 856	Investeringer i datterselskaper	15	0	0
		Investeringer i deltakerliknende selskaper			
1 553 554	1 473 692	Langsiktige fordringer konsernselskaper	19	0	0
17 190	40	Investeringer i tilknyttede selskaper	16	142 390	75 104
32 515	25 255	Investeringer i andre selskaper	17	60 411	23 671
2 032	28 604	Andre langsiktige fordringer	18	59 850	98 575
2 640 591	2 344 447	Sum finansielle eiendeler		262 651	197 350
2 668 114	2 388 212	Sum anleggsmidler		3 094 822	3 545 000
0	0	Varebeholdninger	20	842 184	1 296 275
26	1 529	Kundefordringer	21	695 170	1 142 254
17 900	72 766	Andre kortsiktige fordringer		8 383	120 671
		Kortsiktige plasseringer			
125 294	47 488	Kortsiktige fordringer konsernselskaper		0	0
71 609	97 587	Betalingsmidler	22	403 389	340 667
214 829	219 370	Sum omløpsmidler		1 949 126	2 899 867
2 882 942	2 607 582	Sum eiendeler		5 043 948	6 444 867

Balanse pr. 31.12

Cermaq ASA		Beløp i hele 1000	Noter	Konsern	
2002	2003			2003	2002
		Egenkapital og gjeld			
875 000	875 000	Selskapskapital	23	875 000	875 000
-5 440	-5 440	Egne aksjer	23	-5 440	-5 440
1 524 424	1 524 424	Overkursfond	23	1 524 424	1 524 424
2 393 984	2 393 984	Sum innskutt egenkapital		2 393 984	2 393 984
374 095	126 809	Annen egenkapital	23	42 929	89 486
0	0	Minoritetsinteresser	12,23	367	158 840
374 095	126 809	Sum opptjent egenkapital		43 296	248 326
2 768 079	2 520 793	Sum egenkapital		2 437 280	2 642 310
0	0	Pensjonsforpliktelser	7	18 068	14 546
41 273	0	Utsatt skatt	11	0	5 365
41 273	0	Sum avsetning for forpliktelser		18 068	19 911
0	0	Rentebærende langsiktig gjeld	24	1 525 066	2 415 439
41 273	0	Sum langsiktig gjeld		1 543 134	2 435 350
0	31 068	Rentebærende kortsiktig gjeld	24	143 606	234 354
28 124	13 655	Rentefri kortsiktig gjeld	26	919 928	1 132 853
45 467	42 066	Kortsiktig gjeld konsernselskap		0	0
73 591	86 789	Sum kortsiktig gjeld		1 063 534	1 367 207
2 882 942	2 607 582	Sum egenkapital og gjeld		5 043 948	6 444 867

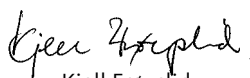
Oslo, 19. mars 2004

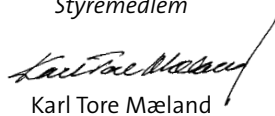

Sigbjørn Johnsen
Styreleder

Wenche Kjolås
Styremedlem

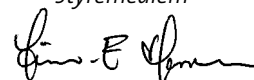

Jan Helge Førde
Styremedlem

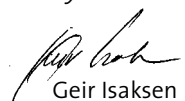

Bjørg Ven
Nestleder

Kjell Frøyslid
Styremedlem

Karl Tore Mæland
Styremedlem

Stein H. Annexstad
Styremedlem

Jim-Egil Hansen
Styremedlem

Geir Isaksen
Adm. direktør

Kontantstrømoppstilling

Cermaq ASA			Konsern	
2002	2003		2003	2002
		Likvider tilført / brukt på virksomheten		
93 012	-308 563	Ordinært resultat før skattekostnad	-14 304	-108 061
-9 382	-5 374	Gevinst (-)/ tap ved salg av anleggsmidler	-75 208	7 614
3 240	3 025	Ordinære avskrivninger	280 352	343 263
0	461 343	Nedskrivninger	230 995	0
-18 531	15 771	Betalte skatter	-54 735	-29 404
-4 297	492	Differanse betalt pensjonspremie og pensjonskostnad	-5 243	8 128
0	0	Differanse resultat/utbytte tilknyttede og ansvarlige selskaper	3 956	3 981
-19 882	0	Poster klassifisert som investeringsaktiviteter	0	-19 882
435	-86 602	Endring i lager, debitorer og kreditorer	335 367	76 950
-10 917	-24 255	Endring i andre tidsavgrensingsposter	64 055	134 614
33 678	55 837	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	765 235	417 203
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
-1 623	-1 303	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-187 116	-260 519
13 976	5 374	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	24 315	16 828
-500	-13 126	Utbetalinger ved kjøp av selskaper, netto etter kjøpte likvider ²⁾	-8 607	0
0	0	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og investering i tilknyttede selskaper	-35 411	0
54 070	218 450	Innbetalinger ved salg av selskaper, netto etter solgte likvider	200 099	29 070
-291 359	-270 322	Endring i utlån til konsernselskaper ²⁾	0	0
-225 436	-60 927	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 720	-214 621
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
-93 442	0	Nedbetaling av langsiktig gjeld	-514 132	-263 608
0	31 068	Endring kortsiktig rentebærende gjeld/ lån	-82 642	-79 582
0	0	Utbetalt utbytte/konsernbidrag (inkl. utdeling til minoriteter)	-4 924	-20 824
-93 442	31 068	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-601 698	-364 014
		Valutakurseffekter¹⁾	-94 095	70 536
-285 200	25 978	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter for perioden	62 722	-90 896
356 809	71 609	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	340 667	431 563
71 609	97 587	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	403 389	340 667

¹⁾ Valutakurseffekter inkluderer kontanteffekt knyttet til sikringstransaksjoner, samt -3,4 millioner kroner forbundet med kontanter og kontantekvivalenter (2002: 2,8 millioner kroner)

²⁾ En andel av morselskapets kontantstrøm fra kjøp av aksjer er ført netto mot endringer i lån til konsernselskaper som følge av konvertering av gjeld til egenkapital i datterselskaper i løpet av 2003.

Noter

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapsloven og god regnskapsskikk.

Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter morselskapet Cermaq ASA og de aksjeselskaper og ansvarlige selskaper hvor morselskapet direkte eller indirekte har en eierandel på mer enn 50% av den stemmeberettigede kapital og/eller har bestemmende innflytelse.

Selskaper hvor Cermaq ASA har en betydelig innflytelse (stemmeberettiget eierandel mellom 20 og 50%) i de driftsmessige og finansielle disposisjoner er medtatt etter egenkapitalmetoden. I tråd med dette prinsippet medtas andel resultat etter skatt i selskapene på linjen andel resultat tilknyttede selskaper. Merverdi- og goodwillavskrivninger på disse investeringene inngår på samme linje.

Selskaper som er kjøpt i året konsolideres fra overtakelsestidspunktet. Selskaper som er solgt i løpet av året er konsolidert frem til overdragelsestidspunktet. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, der datterselskapene følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

Ved kjøp av datterselskaper elimineres kostprisen på aksjer i morselskapet mot egenkapitalen i datterselskapet på oppkjøpstidspunktet. Merverdi utover bokført egenkapital i datterselskapet henføres til identifiserbare eiendeler og gjeld slik at disse oppføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Eventuell merverdi utover det som kan henføres til eiendeler og gjeld balanseføres som goodwill. Ved tilordning av merverdi til eiendeler og gjeld blir utsatt skatt hensyntatt og balanseført, mens goodwill balanseføres netto. Goodwill og merverdier tilhørende utenlandske datterselskaper er omregnet til den aktuelle valuta etter valutakurs på oppkjøpstidspunktet.

Ved trinnvis kjøp av aksjer legges verdien av eiendeler og forpliktelse på konsernetableringstidspunktet til grunn. Senere kjøp av eierandeler i eksisterende datterselskap vil ikke påvirke vurderingen av eiendeler eller gjeld, med unntak av goodwill som analyseres ved hvert enkelt kjøp.

Minoritetsinteresser

Minoritetenes andel av resultat etter skatt er vist som egen linje etter konsernets årsresultat. Minoritetenes andel av egenkapitalen er vist som egen linje under konsernets egenkapital.

Investering i datterselskap, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet virksomhet

I morselskapet er investering i datterselskap, felles kontrollert virksomhet og tilknyttede selskap behandlet etter kostmetoden.

Inntektsføring

Alt varesalg tas til inntekt på leveringstidspunktet. Rabatter, andre prisreduksjoner, avgifter og liknende er ført til fradrag i driftsinntekter.

Klassifiseringsprinsipper

Med betalingsmidler menes kontanter, bankinnskudd og andre likvide plasseringer som kan konverteres til kontantbeløp innen 3 måneder.

Andre eiendeler bestemt til varig eie eller bruk samt fordringer med forfall senere enn ett år fra regnskapsårets utløp, er oppført som anleggsmidler. Øvrige eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Gjeld med forfall senere enn ett år etter regnskapsårets utløp er oppført som langsiktig gjeld. Øvrig gjeld er klassifisert som kortsiktig.

Omregning av utenlandske datterselskaper

Ved konsolidering av utenlandske datterselskaper er resultatregnskapet regnet om til norske kroner etter en gjennomsnittskurs for regnskapsperioden. I balansen benyttes kurser ved årsskiftet. Merverdier og goodwill er omregnet til norske kroner til samme kurs som datterselskapet de er knyttet til. Omregningsdifferanser er ført direkte mot konsernets egenkapital.

Transaksjoner i utenlandsk valuta og sikringsbokføring

Valutatransaksjoner som vedrører varestrømmen behandles regnskapsmessig i henhold til valg av sikringsstrategi. Usikrede transaksjoner bokføres til valutakurs på oppgjørstidspunktet mens sikrede valutastrømmer bokføres til den underliggende sikringskurs. Valutadifferanser som vedrører varestrømmen behandles som del av varebidraget.

Balanseposter som sikrer hverandre er bokført til balanse dagens kurs. Balanseposter som er sikret med finansielle instrumenter utenfor balansen er bokført til sikringskurs.

Finansielle instrumenter utenfor balansen

Cermaq gruppen handler finansielle instrumenter utenfor balansen kun i sikringsøyemed, og den regnskapsmessige behandlingen av forretningene blir dermed sett i sammenheng med den underliggende kommersielle transaksjon eller balansepost.

Noter

forts. note 1

Terminkontrakter benyttes for å sikre forventet kontantstrøm frem i tid, samt enkelte balanseposter i utenlandsk valuta. Transaksjoner sikret ved terminkontrakter vil bokføres til dagens kurs mens differansen mellom sikringskurs og dagskurs bokføres som del av varebidraget. Balanseposter bokføres til terminkurs med bruk av valuta swaps ved eventuell forlengelse/rullering av posisjonen. Termindifferanser blir periodisert og klassifisert i samsvar med den underliggende balanseposten.

Langsiktig gjeld med flytende rente blir delvis sikret gjennom rentebytteavtaler eller etablering av rentebånd med samtidig kjøp og salg av renteopsjoner (collars). Inntekter og kostnader tilknyttet rentesikringene blir periodisert og klassifisert i samsvar med den underliggende balanseposten.

Kundefordringer

Kundefordringer er oppført til pålydende med fradrag for påregnelig tap.

Varebeholdninger

Råvarer og innkjøpte handelsvarer er vurdert til anskaffelseskost etter FIFO-prinsippet, med tillegg for påløpte bearbeidingskostnader. Bearbeidingskostnadene består av logistikk-, behandlings- og lagerkostnader.

Egenproduserte ferdigvarer er vurdert til full tilvirkningskost. Tilvirkningskost omfatter direkte og indirekte, variable og faste tilvirkningskostnader. Rentekostnader er ikke inkludert. I de tilfeller hvor virkelig verdi (netto fremtidig salgsværdi) er lavere enn verdien gitt av vurderingsprinsippene som er beskrevet over, foretas det nedskrivning til virkelig verdi.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Varige driftsmidler er oppført til historisk kostpris, med fradrag for ordinære avskrivninger.

Ordinære avskrivninger er foretatt fra det tidspunkt driftsmiddelet ble satt i ordinær drift og er beregnet ut fra den økonomiske/tekniske levetid i henhold til følgende ramme:

AnleggsgruppeAvskrivningssats

Inventar	33%
Edb-utstyr	33%
Transportmidler	15–20%
Maskiner og produksjonsutstyr	15%
Anlegg	3–5%
Kontorbygg og bolige	2–5%

Anlegg under utførelse er ikke avskrevet.

Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi dersom nåverdi av forventede kontantstrømmer fra investeringen er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke anses å være forbigående.

Fortjeneste og tap ved salg av anleggsmidler er beregnet som differansen mellom salgssum og bokført verdi ved salgstidspunkt. Ved salg av driftsmidler medtas gevinster som driftsinntekt og tap som driftskostnader.

Immaterielle eiendeler

Kostnader knyttet til forskning og utvikling kostnadsføres når de påløper.

Vederlag for konsesjoner, rettigheter og andre immaterielle eiendeler avskrives over rettighetsperioden. Oppdrettskonsesjoner som ikke er tidsbegrensede er ikke gjenstand for avskrivning. Leieavtaler for oppdrettskonsesjoner hvor konsernet anses å ha overtatt det vesentligste av risiko og fordeler er balanseført som immateriell eiendel og gjeld.

Ved overtagelse av annen virksomhet mot vederlag som overstiger verdiene av de enkelte eiendeler, er forskjellen, i den utstrekning den representerer forretningsverdi, oppført som goodwill i balansen. Goodwill blir avskrevet over forventet levetid på 20 år, sannsynliggjort gjennom oppkjøpskalkyler.

Bokført verdi av goodwill og lisenser nedskrives til virkelig verdi dersom nåverdi av forventede kontantstrømmer fra investeringen er lavere enn bokført verdi og verdifallet ikke anses å være forbigående.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader er beregnet og bokført i henhold til norsk regnskapsstandard om pensjonskostnader. Periodens netto pensjonskostnad er inkludert i lønn og andre personalkostnader.

Pensjonsforpliktelsene er beregnet på grunnlag av langsiktige forventninger om fremtidig diskonteringsrente, avkastning, lønnsvekst, inflasjon og pensjonsregulering. Pensjonsmidlene er vurdert til virkelig verdi og fratrukket i netto pensjonsforpliktelser i balansen. Eventuell overfinansiering balanseføres i den grad det er sannsynlig at overfinansieringen kan utnyttes.

Endringer i beregnede pensjonsforpliktelser som følge av endringer i pensjonsplaner, periodiseres over gjenværende opptjenings- eller forventet levetid. Endringer i forpliktelsen og pensjonsmidlene som følge av endringer i estimater, periodiseres over gjenværende opptjenings- eller forventet levetid for den del av avvikene som overstiger 10% av brutto pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler.

Noter

forts. note 1

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Endringen i utsatt skatt reflekterer de fremtidige betalbare skatter som oppstår som følge av årets aktiviteter.

Utsatt skatt er balanseført på grunnlag av de midlertidige tidsforskjeller som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. De midlertidige forskjellene er knyttet til transaksjoner eller hendelser som resulterer i en fremtidig skatteforpliktelse eller en rett til å betale mindre skatt i fremtiden. Midlertidige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig resultat som oppstår i en periode og reverserer i en senere periode.

Utsatt skatt er basert på en gjennomsnittlig nominell skattesats for konsernet. Skattereglene på balansedagen, det vil si de skatteregler som ved regnskapsavleggelsen er vedtatt å gjelde for fremtidige perioder, er lagt til grunn. Utsatt skatt er ikke neddiskontert.

Utsatt skattefordel blir balanseført når det er sannsynliggjort en fremtidig skattepliktig inntekt som gjør det mulig å utnytte fordelene.

Ekstraordinære poster

Poster som er uvanlige, inntreffer uregelmessig og som er vesentlige i forhold til den totale virksomheten blir behandlet som ekstraordinære.

Kontantstrømoppstilling

Konsernets kontantstrømoppstilling viser konsernets samlede kontantstrøm fordelt på operasjonelle drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Kjøp av datterselskaper er behandlet som en investeringsaktivitet for konsernet og vises separat med fradrag for kontantbeholdning i det selskap som er ervervet. Oppstillingen viser de enkelte aktivitetens virkning på beholdning av betalingsmidler.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskapet etter god regnskapsskikk krever at selskapets ledelse gjør estimater og etablerer forutsetninger som har innvirkning på verdien av eiendeler og forpliktelser i balansen og rapporterte inntekter og kostnader i regnskapsåret. De endelige verdier som realiseres vil kunne avvike fra disse estimatene.

Note 2 Selskaper i konsernet

Konsernregnskapet for 2003 omfatter følgende selskaper av vesentlig størrelse:

<i>Beløp i 1000 (lokal valuta)</i>	Forretnings-		Pålydende	Konsernets eier
	kontor		aksjekapital	og stemmeandel
Morselskap Cermaq ASA	Norge	NOK	875 000	
Statkorn Aqua AS	Norge	NOK	180 000	100 %
Statkorn Aqua Invest AS	Norge	NOK	10 333	100 %
Ewos AS	Norge	NOK	300 028	100 %
Ewos Innovation AS	Norge	NOK	23 363	100 %
Ewos Ltd.	Skottland	GBP	45 313	100 %
Farm Control	Skottland	GBP	1 667	100 %
Mainstream Scotland	Skottland	GBP	92	100 %
Aquascot Value Added	Skottland	GBP	439	100 %
Ewos Canada Ltd. - konsern	Canada	CAD	128 715	100 %
Statkorn Fish Feed Chile s.a.	Chile	USD	17 000	100 %
Ewos Chile s.a.	Chile	USD	212 661	100 %
Mainstream Alimentos y Salmones s.a. - konsern	Chile	USD	6 924	100 %
Vaksdal Industrier AS	Norge	NOK	22 167	100 %

Noter

Note 3 Endringer i konsernstruktur/vesentlige enkeltransaksjoner

År 2003

De følgende vesentlige kjøp og salg av selskaper ble foretatt i 2003. Alle kjøp av selskaper er regnskapsført etter oppkjøpsmetoden fra oppkjøpsdato.

<i>Beløp i 1000 kroner</i>		Anskaffelses- kost/salgssum for kjøp/- salg av aksjer
Selskapsnavn	Oppkjøps-/ salgsdato	
Salmones Llanquihue S.A. (75%)*	31.05.2003	8 730
Gentec S.A. (22,5%)*	31.05.2003	67
Gentec (resterende 35%)*	31.10.2003	3
Norgesmøllene DA (salg av 60%)	03.01.2003	-151 200
Unikorn AS (salg av 17%)	01.09.2003	-21 000
Salmones Andes (30%) – konvertering av gjeld til egenkapital*	01.01.2003	-37 012

* Disse selskapene vil etter kjøpene inngå i Mainstream Alimentos y Salmones s.a. – konsern.

I løpet av året ble konsernets restandel i Norgesmøllene DA solgt. Salget medførte en gevinst på 58 millioner kroner. I september solgte konsernet 17% av sin andel i Unikorn AS til bokført verdi. Etter transaksjonen er den resterende eierandelen i Unikorn AS under 50% (49,8%).

Cermaq kjøpte i 2003 30% av aksjene i Salmones Andes. Transaksjonen ble gjennomført ved å konvertere kundefordringer til egenkapital. Senere i 2003 ble det gjennomført en emisjon hvor aksjonærene tegnet seg forholdsmessig i forhold til eierandel.

År 2002

Med virkning fra 1. januar 2002 ble 34% av aksjene i Unikorn AS solgt. For morselskapet resulterte salget i en regnskapsmessig gevinst på 3,6 millioner kroner. Salget medførte ingen gevinst/tap i konsernregnskapet.

I mars 2002, besluttet styret i Cermaq ASA å inngå fusjonsforhandlinger med Fjord Seafood ASA. 10. juni 2002 ble fusjonsforslaget nedstemt på Fjord Seafoods generalforsamling. Konsulenthonorarer og finanskostnader i forbindelse med prosessen er belastet resultatet med henholdsvis 26,5 og 4,5 millioner kroner.

EWOS AS har i mars 2002 lagt ned fabrikken i Vestnes og besluttet i desember 2002 å legge ned fabrikken i Stavanger. Kostnader knyttet til nedleggelsene er kostnadsført i 2002 og beløper seg til 47 millioner kroner.

Høsten 2002 ble det inngått forhandlinger om salg av Cermaq ASAs andeler i Norgesmøllene for 151,2 millioner kroner. Forhandlingene er sluttført og salget vil bli gjennomført med regnskapsmessig virkning fra 3. januar 2003. Salget medførte en gevinst i konsernet i 2003.

Pro forma resultattall (ikke revidert)

Pro forma resultattall er utarbeidet for å gi et sammenligningsgrunnlag basert på konsernets sammensetning ved utgangen av 2003. Pro forma tall er beheftet med større usikkerhet enn faktiske sammenligningstall og vil ikke nødvendigvis reflektere de resultater som ville ha blitt oppnådd dersom kjøp og salg faktisk hadde vært gjennomført på et tidligere tidspunkt.

Pro forma resultatregnskap er utarbeidet under forutsetning av at de nedenfor nevnte transaksjoner hadde blitt gjennomført pr. 1. januar 2002.

Følgende transaksjoner er justert for i pro forma oppstillingen:

- Salg av Norgesmøllene DA i januar 2003
- Salg av majoritetsandel i Unikorn AS i september 2003
- Kjøp av majoritetsandel i Salmones Llanquihue S.A. og Gentec S.A. i mai 2003 (tidligere tilknyttede selskaper) og kjøpet av den resterende minoriteten i Gentec S.A. i oktober 2003.

Konsern (Beløp i 1000 kroner)	2003	2002
Driftsinntekter	5 195 628	5 130 250
Varekostnad	-3 383 729	-3 624 499
Lønnskostnad	-459 787	-428 248
Avskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	-274 572	-312 557
Andre driftskostnader	-923 196	-838 358
Nedskrivning av anleggsmidler	-230 995	0
Driftsresultat	-76 651	-73 412
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	15 325	3 281
Netto finanskostnader	-42 726	-130 794
Ordinært resultat før skattekostnad	-104 052	-200 925
Skattekostnad på ordinært resultat	37 821	-8 883
Årsresultat	-66 231	-209 808
Årsresultat, majoritetens andel	-66 247	-209 792
Årsresultat, minoritetens andel	16	-16

Noter

Note 4 Finansiell markedsrisiko

Cermaq-gruppen har norske kroner som sin basisvaluta, men har betydelig virksomhet utenfor Norge som medfører eksponering overfor endringer i valutakurser. Betydelige engasjementer utenfor Norge i fremmed valuta er derfor sikret helt eller delvis gjennom finansiering i tilsvarende valuta eller gjennom bruk av valutaswaps. Driftsrelatert valuta-eksponering blir sikret så snart den er kjent. På forsiden dreier dette seg i hovedsak om råvareinnkjøp i annen enn lokal valuta, mens hovedandelen av salget foregår i lokal valuta. På oppdrettssiden er situasjonen i stor grad reversert, da størstedelen av innkjøpene gjøres i lokal valuta, mens salgssiden domineres av eksport i fremmed valuta.

Selv om Ewos Chile og Mainstream Chile benytter US dollar som sin funksjonelle valuta, har selskapet visse eiendeler og forpliktelser nominert i chilenske pesos. Den lokale ledelse søker å redusere eksponeringen så langt mulig gjennom å balansere eiendeler og gjeld i US dollar samt å benytte terminforretninger. Finansiering av konsernets virksomheter i Chile skjer gjennom opptak av lån i US dollar.

Cermaq-gruppen er eksponert for endringer i rentenivå da gruppens gjeld bare delvis er sikret. Da konsernet finansierer engasjementer i utlandet gjennom langsiktig gjeld i lokal valuta (med unntak av Chile) oppnår man imidlertid en rente-diversifisering som reduserer det totale risikobildet.

Note 5 Informasjon om segmenter og geografisk fordeling

Cermaq-gruppen har ett strategisk virksomhetsområde; Havbruk. Cermaq har i løpet av året solgt nærmest alle sine eierinteresser i landbrukssektoren ved salget av Norgesmøllene og sin majoritetsandel i Unikorn AS.

Havbruk består av segmentene Fiskefôr og Fiskeoppdrett. Fiskefôr omfatter produksjon av fiskefôr og videreforedling av biprodukter fra oppdrettsnæringen. Fiskeoppdrett omfatter produksjon av smolt og matfisk, slaktning, bearbeiding, salg og distribusjon av ørret og laks.

Fiskefôr og Fiskeoppdrett er drevet separat ettersom hver enhet er et strategisk forretningsområde. Det utarbeides separat rapportering for operative segmenter, og resultat, kontantstrøm og ressursallokering evalueres løpende av konsernledelsen.

Segmentinformasjonen er presentert slik at det gis oppsummert informasjon om hvert virksomhetsområde.

Landbruk besto av segmentene Møllevirksomhet, Kornhandel og annen virksomhet. Møllevirksomhet omfattet produksjon og salg av mel, pasta og andre cereal produkter, samt markedsføring og salg av bakehjelpemidler gjennom Norgesmøllene. Kornhandel og annen virksomhet besto i første rekke av kornhandel gjennom Unikorn AS, samt produksjon av kraftfôr til husdyr og andre landbruksrelaterte virksomheter som utøves gjennom tilknyttede selskaper.

Konsernet vurderer virksomheten basert på de enkelte segmenters driftsresultat og kontantstrøm. Interne salg og overføring mellom segmentene skjer til markedspriser.

Beløp i 1000 kroner	Salg eksterne kunder		Salg interne kunder		Driftsinntekter	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Fiskefôr	3 848 265	3 935 426	424 067	479 889	4 272 332	4 415 315
Fiskeoppdrett	1 302 432	1 132 966	80 009	0	1 382 441	1 132 966
Elimineringer	0	0	-504 076	-479 889	-504 076	-479 889
Havbruk	5 150 697	5 068 392	0	0	5 150 697	5 068 392
Møllevirksomhet	0	768 660	0	0	0	768 660
Kornhandel og annen virksomhet	876 111	895 479	9 757	371 637	885 868	1 267 116
Elimineringer	0	0	-9 757	-371 637	-9 757	-371 637
Landbruk	876 111	1 664 139	0	0	876 111	1 664 139
Konsernaktiviteter	14 231	4 923	2 981	5 118	17 212	10 041
Elimineringer	0	0	-2 981	-5 118	-2 981	-5 118
Sum	6 041 039	6 737 454	0	0	6 041 039	6 737 454

Noter

Forts. note 5 Informasjon om segmenter og geografisk fordeling

	Driftsresultat		Avskrivninger		Andel resultat til- knyttede selskaper	
	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Fiskefôr	195 063	163 436	172 454	207 541	2 714	-1 331
Fiskeoppdrett	-238 744	-185 417	92 813	89 730	543	-2 717
Elimineringer	21 697	23 936	0	0	0	0
Havbruk	-21 984	1 955	265 267	297 271	3 257	-4 048
Møllevirksomhet	0	62 044	0	21 458	0	1 047
Kornhandel og annen virksomhet	96 683	47 131	6 976	10 448	5 454	639
Elimineringer	0	645	0	0	0	0
Landbruk	96 683	109 820	6 976	31 906	5 454	1 686
Konsernaktiviteter	-51 349	-65 793	8 109	14 086	5 654	3 973
Elimineringer	0	0	0	0	0	0
Sum	23 350	45 982	280 352	343 263	14 365	1 610

Driftsinntekter i konsernet fordelt etter den enkelte kundes lokalisering

Land (Beløp i 1000 kroner)	2003	2002
Norge	2 991 219	3 759 376
Chile	1 043 867	1 068 694
Storbritannia	487 376	461 459
Øvrig Europa	248 137	222 257
Canada	342 627	329 363
Japan	288 433	294 808
Øvrige land	639 380	601 497
Sum driftsinntekter	6 041 039	6 737 454

Noter

Note 6 Lønn og andre personalkostnader

Cermaq ASA			Konsern	
2002	2003	Beløp i 1000 kroner	2003	2002
14 658	20 261	Lønn inkl. feriepenger	410 151	445 729
2 705	3 650	Arbeidsgiveravgift	28 321	43 025
1 530	3 718	Pensjonskostnader	24 146	28 230
5 779	2 907	Andre personalkostnader	11 343	7 932
24 672	30 536	Sum	473 961	524 916

Antall ansatte per 31.12.2003 i Cermaq ASA: 26 (2002: 25)

Antall ansatte per 31.12.2003 i Cermaq-gruppen: 2.251 (2002: 2.612)

Godtgjørelse til styret utgjør 940.000 kroner (2002: 1.010.000 kroner).

Ytelser til ledende personer m.v.

Lønn m.v. og andre ytelser til konsernsjef Geir Isaksen utgjør 1.629.261 kroner (2002: 1.623.092 kroner). Isaksen har ingen spesielle avtaler om særskilt vederlag ved opphør av ansettelsesforhold. Isaksen har rett til fratredelse ved fylte 62 år. Frem til ordinær pensjon har han krav på 66% av lønn ved fratredelse. Konsernsjefen har ingen bonusordninger.

Ytelser til hovedledelsen i konsernet

Person	Opsjoner	Slutt- vederlag	Bonus av lønn	Lån
Geir Isaksen	18 000	-	-	-
Geir Sjaastad	15 000	-	-	-
Peter Williams	15 000	1 år 1)	30 % 2)	-
Francisco Ariztia	-	1 år 1)	30 % 2)	-
Kjell Bjordal	15 000	1 år 1)	30 % 2)	-

¹⁾ Avtale om ett års lønn fra fratredelsesdato hvis selskapet bringer ansettelsesforholdet til opphør

²⁾ Basert på ROCE (Return on capital employed) målsetninger. ROCE målsetningene bestemmes årlig. Det er ikke utbetalt bonus knyttet til disse avtalene i 2003.

Bonus for fortsatt ansettelse

Det ble i forbindelse med ervervet av EWOS-konsernet i 2000 inngått avtaler med ledelsen i disse selskapene hvor de var berettiget til en bonus for fortsatt ansettelse i EWOS eller i andre selskaper i Cermaq konsernet. Det er utbetalt en bonus på 2,6 millioner kroner i 2003. Det er ikke gjenværende bonus pr. 31.12.2003.

Opsjonsordning

Det ble i mars 2001 etablert en opsjonsordning for den øverste ledelse i de respektive konsernselskaper. Pr. 31.12.2003, er 102.000 opsjoner opptjent med en innløsningskurs på 400 kroner pr. aksje. Det skal ikke betales noen opsjonspremie. Opsjonene er knyttet til ansettelse og opptjenes med en tredjedel 1. mai 2001, en tredjedel 1. mai 2002 og en tredjedel 1. mai 2003. Opsjonene kan utøves fra det tidspunkt de er opptjent og frem til 1. juli 2006. Ingen av opsjonene er utøvet per i dag.

Det er ikke foretatt noen regnskapsføring av opsjoner.

Note 7 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Cermaq ASA har en kollektiv pensjonsforsikring for sine ansatte i Vital Forsikring ASA.

Pensjonen er ytelsesbasert og behandles regnskapsmessig deretter. Pr. 31.12.2003 hadde ordningen 21 medlemmer (2002: 17 medlemmer). I tillegg har Cermaq ASA ansvaret for 51 pensjonister. Disse ble overtatt som ledd i en endelig avklaring av salget av Stormøllen til Felleskjøpet i 1999.

Noen av de øvrige selskapene i Cermaq-gruppen har ulike ytelsesbaserte pensjonsordninger. Totalt 494 personer er omfattet av pensjonsordninger i konsernet. 58 av disse er lokalisert i Skottland, 81 i Canada, og de øvrige 355 i norske selskaper. Se forøvrig beskrivelse under regnskapsprinsipper.

Cermaq ASA		Konsern	
2002	2003	2003	2002
6,0 %	6,0 %	Diskonteringsrate	6,0 %
		Forventet avkastning	
7,1 %	6,5 %	på pensjonsmidlene	6,5 %
3,0 %	4,5 %	Lønnsregulering	3,0 %
3,0 %	2,5 %	G-regulering/inflasjon	3,0 %
3,0 %	3,0 %	Pensjonsregulering	3,0 %

Noter

Forts. note 7 Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

Cermaq ASA			Konsern		Cermaq ASA			Konsern	
2002	2003	Beløp i 1000 kroner	2003	2002	31.12.02	31.12.03	Beløp i 1000 kroner	31.12.03	31.12.02
		Nåverdi av årets pensjonsopptjening	13 416	22 931	-31 743	-37 954	Estimerte pensjonsforpliktelser (PBO)	-168 715	-300 180
1 832	2 966	Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	8 606	16 390	28 297	31 554	Estimerte pensjonsmidler	130 418	262 505
-1 738	-1 950	Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-7 920	-17 684	-3 446	-6 400	Estimerte netto pensjonsmidler/ pensjonsforpl. (-)	-38 297	-37 675
106	383	Amortisering av avvik	819	1 020	5 078	8 950	Ikke resultatført gevinst (-)/- tap på pensjonsmidler	21 473	24 310
-217	-277	Trukket tilskudd ansatte	-277	-1 143	1 632	2 550	Netto pensjonsmidler/ pensjonsforpliktelser (-)	-16 824	-13 365
79	165	Administrasjonskostnader	267	549	0	0	Periodisert arbeidsgiveravgift	-1 244	-1 181
0	296	Periodisert arbeidsgiveravgift	1 319	2 446	1 632	2 550	Pensjonsmidler/ pensjonsforpliktelser (-)	-18 068	-14 546
-281	0	Korrigerings av forhold fra tidligere år	-277	3 722					
1 530	3 690	Netto periodisert pensjonskostnad	15 953	28 230					

Note 8 Andre driftskostnader

Cermaq ASA			Konsern	
2002	2003	Beløp i 1000 kroner	2003	2002
0	0	Produksjonskostnader ¹⁾	339 980	316 272
0	0	Logistikkostnader ²⁾	284 262	381 338
4 867	6 765	Salgs & adm.kostnader	238 276	232 174
47 996	14 264	Andre driftskostnader ^{3),4)}	79 061	79 744
52 863	21 029	Sum	941 579	1 009 528

¹⁾ Produksjonskostnader omfatter alle kostnadene forbundet med produksjonen av varer og andre vedlikeholdskostnader.

²⁾ Logistikkostnader omfatter alle kostnader forbundet med å få varen fra produksjonssted til kunden.

³⁾ Det er i 2003 kostnadsført forsknings- og utviklingskostnader i konsernet på 75,7 millioner kroner (2002: 65,8 mill. kroner).

⁴⁾ Andre driftskostnader vedrører konsulentonorar og reisekostnader. I 2002 er det kostnadsført 26,5 millioner kroner i konsulentonorar som er påløp i forbindelse med den planlagte fusjonen med Fjord Seafood ASA.

Revisor

Fakturert honorar fra konsernets revisor, Ernst & Young AS, har i 2003 vært som følger:

Beløp i 1000 kroner	Cermaq ASA	Konsern
Revisjonshonorar	390	2 822
Andre attestasjonstjenester	0	104
Sum revisjonshonorar	390	2 926
Skatterådgivning	932	1 492
Andre tjenester	177	280
Totalt honorar til selskapets revisor	1 498	4 698

Note 9 Inntekt på investering i datterselskap

Det er ikke opptjent inntekt på investering i datterselskaper i Cermaq ASA i 2003. Cermaq ASA vil motta en konsernbidrag på 68.468 tusen kroner fra datterselskapet Ewos AS. Inntekt

på investering i datterselskaper i andre konsernselskaper er eliminert på konsernnivå.

Noter

Note 10 Finansinntekter/-kostnader

Cermaq ASA			Konsern	
2002	2003	Beløp i 1000 kroner	2003	2002
156 344	133 525	Renteinntekter	54 988	83 602
4 282	7 580	Andre finansinntekter	140	6 389
160 626	141 105	Finansinntekter	55 128	89 991
127 101	114 460	Herav konsernposter	0	0
37 840	38 162	Rentekostnader	143 796	201 424
8 489	2 752	Andre finanskostnader	8 611	34 150
46 329	40 914	Finanskostnader	152 704	235 574
-3 063	13 597	Netto agio/disagio	45 260	-10 070
111 234	113 788	Netto finansposter	-52 019	-155 653

Note 11 Skatter

Cermaq ASA		Konsern		
2002	2003	Beløp i 1000 kroner	2003	2002
8 773	-2 040	Betalbar skatt	86 395	50 265
4 777	-59 237	Endring i utsatt skatt	-100 643	-18 813
Årets skattekostnad				
13 550	-61 277	ordinært resultat	-14 248	31 452

Fordeling skattekostnad konsern		Konsern	
Beløp i 1000 kroner		2003	2002
Norge		-3 777	41 012
Utland		-10 471	-9 560
Totalt		-14 248	31 452

Det er ingen skattbar inntekt for Cermaq ASA i 2003. Betalbar skatt i balansen er på netto 20 millioner kroner, som i hovedsak er knyttet til skatt i forbindelse med oppløsning av det heleide datterselskapet Florø Fiskefôr AS i desember 2003. Betalbar skatt for den konsoliderte balansen utgjør 28 millioner kroner.

Cermaq ASA		Konsern		
2002	2003	Utsatt skatt – skatteeffekt midlertidige forskjeller	2003	2002
19 491	-2 805	Sum kortsiktige poster	-30 071	-33 031
21 782	4 945	Sum langsiktige poster	12 327	22 075
0	-20 104	Fremførbart underskudd/ andre skattekreditter	-196 571	-137 898
0	0	Negativ grunnrente inntekt	0	1 938
0	0	Ikke balanseført		
0	0	utsatt skattefordel	154 494	86 218
41 273	-17 964	Utsatt skatt/utsatt skattefordel (-)	-59 821	5 365

Basert på konsernets regnskapsprinsipper er det ikke oppført en utsatt skattefordel i balansen knyttet til fremførbare underskudd i EWOS Canada Ltd. gruppen, Mainstream Scotland gruppen og Aquascot.

Utløpsdato for skattekreditter og fremførbare underskudd		
Konsern		
Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	Expiring date
Norge	36 231	2013
Skottland	98 860	Uten utløpsdato
Canada	51 855	2009–2010
Chile	9 626	Uten utløpsdato
Sum	196 571	

Noter

Forts. note 11 Skatter

Cermaq ASA			Konsern	
Avstemming				
2002	2003	av skattekostnad	2003	2002
26 044	-86 398	28% skatt av årets resultat	-4 006	-30 257
		28% skatteeffekt av		
-12 494	27 161	permanente forskjeller	6 585	11 998
		Forskjeller i nominell skattesats		
0	0	for utenlandske selskaper	-675	49 711
0	-2 040	Betalbar skatt fra tidligere år	-16 152	0
13 550	-61 277	Faktisk skattekostnad	-14 248	31 452

¹⁾ Effekten av å ikke balanseføre utsatt skattefordel knyttet til resultater i 2003 utgjør 70 millioner kroner.

De permanente forskjeller i morselskapets regnskap består i 2003 hovedsakelig av ikke skattepliktige inntekter (utbytte fra datterselskaper og tilknyttede selskaper), tap ved konvertering av konserninterne fordringer til egenkapital og skattemessige tap ved salg av aksjer og andeler i deltakerlignet selskap.

For konsernet utgjør goodwillavskrivninger det vesentlige i posten permanente forskjeller.

NOKUS-beskatning (norsk beskatning av inntekt fra selskaper i lavskatteland)

Overligningsnemnda ved sentralskattekontoret for storbedrifter besluttet i desember 2003 å opprettholde beskatning fra og med inntektsåret 2000 av de chilenske selskaper i konsernet som ikke er engasjert i oppdrett.

I påvente av at saken skulle få sin endelige avklaring har konsernet løpende satt av for estimert NOKUS-skatt i regnskapet. Konsernet har etter at vedtaket ble mottatt arbeidet med å beregne endelig NOKUS-inntekt for perioden 2000–2003. Denne beregningen har resultert i en tilbakeføring (inntektsføring) i år av utsatt skatt fra tidligere perioder på 15 millioner kroner. Beregningen er komplisert, og ligningsbehandlingen av perioden 2000–2003 kan medføre avvik i utlignet skatt sammenlignet med det vi har lagt til grunn. Slike avvik forventes imidlertid ikke å bli av vesentlig størrelse.

Det er fremdeles konsernets oppfatning at Chile ikke er å anse som et lavskatteland. Konsernet arbeider nå for å legge frem saken for Skattedirektoratet slik at de kan ta opp saken på selvstendig grunnlag. Det er ventet en avklaring i løpet av 2. halvår 2004.

Note 12 Minoritetsinteresser

Minoritetenes andel av	Konsern	
Beløp i 1000 kroner	2003	2002
Ordinære avskrivninger	1 967	16 821
Driftsresultat	11 975	38 150
Resultat før skatt	8 618	26 638
Skattekostnad	2 426	3 951

Utvikling i minoritetsinteresser	Konsern	
Beløp i 1000 kroner	2003	2002
Minoritetsinteresser pr. 01.01.	158 840	123 389
Minoritetsandel årets resultat	6 192	23 434
Reduksjon i forbindelse med utdeling til eierne	-4 924	-20 824
Reduksjon i forbindelse med salg av datterselskaper	-159 741	0
Økning i forbindelse med salg av minoritet	0	32 841
Minoritetsinteresser pr. 31.12.	367	158 840

Spesifikasjon av minoritetsinteresser	Konsern	
Beløp i 1000 kroner	2003	2002
Norgesmøllene DA	0	114 392
Unikorn AS	0	40 901
Andre norske selskaper	343	336
Farm Control Ltd., Skottland	0	1 869
Aquascot, Skottland	0	1 327
Mainstream, Chile	24	15
Minoritetsinteresser pr. 31.12.	367	158 840

Noter

Note 13 Immaterielle eiendeler

Konsern	Goodwill	Oppdrettskonesjoner
<i>Beløp i 1000 kroner</i>		
Anskaffelseskost 01.01.2003	1 047 015	925 838
Tilgang nye selskaper	-4 880	10 481
Tilgang 2003, kostpris	0	15 000
Avgang 2003, kostpris	-119 695	0
Overføringer	2 503	-2 503
Andre kostnader	214	1 382
Valutaeffekt	6 445	11 091
Anskaffelseskost 31.12.2003	931 602	961 289
Akk. avskrivn. pr. 01.01.2003	-167 302	-33 831
Tilgang nye selskaper	0	0
Avskrivninger	-45 656	-12 679
Nedskrivning	-70 754	-131 339
Valutaeffekt	-1 663	-7 763
Avskrivning på årets avgang	55 205	0
Akk. avskrivn. pr. 31.12.2003	-230 170	-185 612
Bokført verdi 01.01.2003	879 713	892 007
Bokført verdi 31.12.2003	701 432	775 677

Finansiell leasing

Balanseførte leieavtaler vedrørende oppdrettskonesjoner i Canada utgjør 103,3 millioner kroner av bokført verdi pr. 31.12.2003. Leieforpliktelse utgjør 124,4 millioner kroner.

Fornyelse av lisenser

Lisenser i Canada må fornyes hvert 5 år. Per november 2003 er 17 av totalt 18 lisenser fornyet. En gjenstår fortsatt å fornye, dette fordi man må avvente godkjenning fra lokale myndigheter.

Spesifikasjon av oppdrettskonesjoner

Selskap/gruppering	Anskaffelsesår	Anskaffelseskost	Nedskrivning	Bokført verdi 31.12.2003	Avskrivningsperiode
<i>Beløp i 1000 kroner</i>					
Oppdrettskonesjoner i Chile	2000	771 120	-	590 147	-
Oppdrettskonesjoner i Canada	2000	202 403	-10 422	134 648	20 år
Oppdrettskonesjoner i Skottland	2000	176 917	-120 917	35 882	-
Oppdrettskonesjoner i Norge	2003	15 000	-	15 000	-
Sum oppdrettskonesjoner			-131 339	775 677	

Spesifikasjon av goodwill

Selskap/gruppering	Anskaffelsesår	Opprinnelig goodwill	Nedskrivning	Bokført verdi 31.12.2003	Avskrivningsperiode
<i>Beløp i 1000 kroner</i>					
Selskaper i EWOS konsernet	2000	594 839	0	411 824	20 år
Mainstream Salmones Y Alimentos s.a. Konsern	2000/2001	367 330	0	222 570	20 år
Oppdrettsselskaper i Skottland	2000	90 016	-56 333	11 457	20 år
Oppdrettsselskaper i Canada	2000	16 894	-14 421	0	20 år
Noraqua AS	1999/2000	67 905	0	55 581	20 år
Sum		1 136 984	-70 754	701 432	

Vurdering av nedskrivingsbehov

Ledelsen i konsernet har vurdert virkningen av forslag til ny regnskapsstandard vedrørende nedskrivning av anleggsmidler. På bakgrunn av den vanskelige markedssituasjonen innen oppdrettsvirksomheten i Skottland og Canada, har oppmerksomheten i hovedsak vært lagt på å vurdere bokført verdi knyttet til oppdrettskonesjoner og goodwill.

Gjennomgang av verdiene på eiendelene har vært gjort pr. investering, basert på å sammenligne nåverdi av estimert fremtidig kontantstrøm av investeringen med bokført verdi på denne. Nåverdi er beregnet utifra neddiskonterte kontantstrømmer de neste fem år pluss en estimert sluttverdi (multippel basert på den inverse av anvendt diskonteringsrente) av investeringen. Anvendte rentesatser er mellomlange renter før skatt for den aktuelle valuta pluss en risikopremie på 6%.

De viktigste forutsetningene med betydning for nåverdien av kontantstrømmene knyttet til investeringene er anvendt diskonteringsrente, estimert laksepris, produksjonskostnader, produksjonsvolum for laks og at det antas å fortsatt foreligge et marked for laks i de geografiske områder man er representert. Konsernet har foretatt sensitivitetsanalyser for å vurdere de beregnede nåverdier ved å se på endring i laksepris, produksjonskostnader og diskonteringsrenter.

På bakgrunn av gjennomføring av denne analysen ved 31.12.2003 har ledelsen funnet det nødvendig å foreta nedskrivninger av immaterielle eiendeler på 202,1 millioner kroner. Detaljene er gitt i tabellen under.

Noter

Note 14 Varige driftsmidler

Cermaq ASA

Beløp i 1000 kroner	Maskiner, inventar,			Sum
	transp.m.m	Bygninger	Tomter	
Anskaffelseskost 01.01.2003	15 074	21 479	2 101	38 654
Tilgang kostpris	1 303	0	0	1 303
Overføringer kostpris	3	70	-71	2
Anskaffelseskost 31.12.2003	16 380	21 549	2 030	39 959
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2003	-2 636	-8 495	0	-11 131
Årets ord. avskrivninger	-2 075	-950	0	-3 025
Overføringer	-1 349	1 347	0	-2
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2003	-6 060	-8 098	0	-14 158
Bokført verdi 01.01.2003	12 438	12 984	2 101	27 523
Bokført verdi 31.12.2003	10 320	13 451	2 030	25 801

Konsern

Beløp i 1000 kroner	Maskiner, inventar,		Anlegg under		Sum
	transp.m.m.	Bygninger	Tomter	utførelse	
Anskaffelseskost 01.01.2003	2 166 221	514 811	57 775	22 535	2 761 342
Tilgang, nye selskaper	17 167	14 861	3 023	32	35 083
Tilgang kostpris	117 657	3 021	1 575	49 863	172 116
Avgang kostpris	-12 618	-1 391	-592	-1 556	-16 157
Salg av selskaper	-419 994	-89 667	-1 800	-5 075	-516 536
Valutaeffekt anskaffelseskost	45 720	1 604	2 440	-308	49 456
Overf. fra anlegg under utførelse	23 713	5 501	-674	-28 536	4
Anskaffelseskost 31.12.2003	1 937 866	448 740	61 747	36 955	2 485 308
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2003	-1 035 865	-149 547	0	0	-1 185 412
Tilgang, nye selskaper	-6 292	-3 644	0	0	-9 936
Årets avskrivninger	-198 671	-23 346	0	0	-222 017
Nedskrivning ¹⁾	-28 902	0	0	0	-28 902
Valutaeffekt årets endringer	-15 158	-577	0	0	-15 735
Avskrivning på årets avgang	8 039	0	0	0	8 039
Akkumulerte avskrivning på solgte selskaper	233 231	30 665	0	0	263 896
Overføringer	1 603	-1 603	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2003	-1 042 015	-148 052	0	0	-1 190 067
Bokført verdi 01.01.2003	1 130 356	365 264	57 775	22 535	1 575 930
Bokført verdi 31.12.2003	895 851	300 688	61 747	36 955	1 295 241

Finansiell leasing

Balansførte leieavtaler vedrørende bygninger, maskiner, inventar m.v. utgjør i konsernet 94,7 millioner kroner. Tilhørende leiefpliktelser beløper seg til 22,2 millioner kroner.

1) Nedskrivning

Totale nedskrivninger på driftsmidler i 2003 beløper seg til 28,9 millioner kroner og relaterer seg til eiendeler identifisert som overflødige etter restruktureringen Mainstream Skottland.

Noter

Note 15 Investeringer i datterselskaper

Aksje-selskaper <i>Beløp i 1000 kroner</i>	Stemme- og eierandel	Egenkapital 31.12.2003	Årsresultat 2003	Bokført verdi 31.12.2003	Forretningskontor
Statkorn Aqua AS	100,0 %	142 930	-36 653	209 239	Oslo
Statkorn Aqua Invest AS	100,0 %	18 715	1 407	15 510	Oslo
Ewos AS	62,0 % ¹⁾	595 339	79 688	354 083	Bergen
Ewos Ltd.	100,0 %	140 506	1 356	169 365	Skottland
Noraqua AS	100,0 %	3 188	138	13 102	Bergen
Statkorn Fish Feed Chile	1,0 % ¹⁾	308 538	-51 549	1 580	Chile
Norsk Løsekontroll AS	80,0 %	1 723	33	40	Oslo
Cernova AS	100,0 %	4 281	3 751	500	Bergen
Vaksdal Industrier AS	100,0 %	29 621	2 163	53 437	Vaksdal
Sum investering i datterselskaper				816 856	

¹⁾ Selskapene er heleiet av Cermaq-gruppen. De øvrige eierandeler er eiet av Statkorn Aqua AS.

Investeringen i datterselskapet Ewos Ltd. er nedskrevet med 441,7 millioner kroner. Dette på grunn av nedskrivninger av eiendeler i Mainstream Skottland og Aquascot i konsernregnskapet, samt akkumulerte tap som følge av kjøp av disse selskapene i 2000, har styret besluttet å belaste investeringen i Ewos Ltd i Cermaq ASA med denne nedskrivningen.

Note 16 Investeringer i tilknyttede selskaper

Cermaq ASA <i>Beløp i 1000 kroner</i>	Eierandel	Stemme andel	Egenkapital	Årsresultat 2003	Bokført verdi 31.12.2003	Forretningskontor
AS Balsfjord Kornsilos	40,00 %	40,00 %	2 382	669	40	Oslo
Sum investeringer i tilknyttede selskaper					40	

Konsern	Bokført verdi 31.12.2002	Andel årets resultat	Avskrivning merverdi	Tilgang/avgang i perioden	Utbytte	Bokført verdi 31.12.2003
Fiskå Mølle AS	26 428	5 038	0	-31 466		0
AS Balsfjord kornsilos	857	358	0	0	0	1 215
Trondheim Kornsilos AS	3 279	1 006	0	0	-204	4 081
Hordafør AS	23 509	1 425	-1 167	0	-1 401	22 366
Unikorn AS	0	4 448	0	49 889		54 337
Food Manufacturing Services AS	11 147	0	0	-11 147	0	0
Havrehuset AS	2 587	0	0	-2 587	0	0
Oxseavision AS	2 408	-330	-1 125	5 040	0	5 993
Salmones Llanquihue/Gentec	4 889	-961	0	-3 928	0	0
Salmones Andes	0	6 292	-620	48 726	0	54 398
Sum investeringer i tilknyttede selskaper	75 104	17 276	-2 912	54 527	-1 605	142 390

Noter

Note 17 Investeringer i øvrige selskaper

Selskap	Cermaq ASA	Eierandel konsern	Antall aksjer eid	Samlet pålydende	Aksje- kapital	Bokført verdi 31.12.2003
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Bioparken AS	1,52 %	1,52 %	5	50	3 300	50
Risørfisk AS	7,67 %	9,38 %	384 464	384	5 010	575
AquaGen AS	11,75 %	11,75 %	311 068	311	2 648	11 497
Lerøy Seafood ASA	1,34 %	1,34 %	460 200	13 116	34 441	13 116
Øvrige						18
Sum Cermaq ASA						25 255
Norwegian Royal Salmon AS		3,98 %	692 573	693	17 307	30 417
Øvrige						4 739
Sum investeringer i øvrige selskaper – konsern						60 411

Etter vurdering av selskapets markedsverdi er investeringen i AquaGen AS nedskrevet med 19,6 millioner kroner i resultatregnskapet til Cermaq ASA. Den nedskrevne verdien tilsvarer anskaffelseskost i konsernet.

Note 18 Andre langsiktige fordringer

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	<i>Beløp i 1000 kroner</i>	31.12.2003	31.12.2002
400	26 054	Langsiktige utlån kunder	41 918	46 727
1 632	2 550	Andre langsiktige fordringer	17 932	51 848
2 032	28 604	Sum	59 850	98 575

Note 19 Langsiktige fordringer på konsernselskaper

Cermaq ASA	Valuta	Valutabeløp	Verdi etter		
			dagskurs 31.12.2003	Bokført verdi 31.12.2003	Bokført verdi 31.12.2002
<i>Beløp i hele tusen</i>					
EWOS Canada Ltd. ¹⁾	CAD	7 224	37 294	36 841	393 789
EWOS Ltd., Storbritannia	GBP	15 713	186 918	186 918	75 422
Aquascot Ltd.	GBP	188	2 231	2 231	0
Mainstream Scotland Ltd.	GBP	1 889	22 477	22 477	183 719
Statkorn Fish Feed Chile Ltda.	USD	10 105	67 454	67 454	0
EWOS Chile S.A.	USD	0	0	0	29 392
Fordringer på norske selskaper		0	1 157 771	1 157 771	871 232
Sum langsiktige fordringer konsernselskaper			1 474 145	1 473 692	1 553 554

¹⁾ Interne lån til EWOS Canada er sikret i terminmarkedet og bokført til sikringskurs. Alle andre interne lån i utenlandsk valuta er bokført til markedskurs på balansedagen.

Noter

Note 20 Beholdninger varer

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
0	0	Lager av råvarer	290 462	513 007
0	0	Levende fisk i sjøen	398 962	434 278
0	0	Lager av varer under tilvirkning	13 432	17 551
0	0	Lager av ferdigvarer	180 142	391 510
0	0	Nedskrivning for ukurans og prisfallsrisiko	-40 814	-60 071
0	0	Sum varer	842 184	1 296 275

Note 21 Kundefordringer

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
26	1 529	Kundefordringer til pålydende	799 473	1 253 299
0	0	Avsetning for usikre fordringer	-104 303	-111 045
26	1 529	Sum kundefordringer	695 170	1 142 254

Note 22 Betalingsmidler

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
71 609	97 587	Kontanter, bank og postgiro ¹⁾	402 960	340 667
0	0	Sertifikater	429	0
71 609	97 587	Sum betalingsmidler	403 389	340 667
0	0	Herav bundne bankinnskudd	1 238	7 701

¹⁾ Kontanter inkluderer netto innestående i Cermaq-gruppens konsernkontosystem i Danske Bank i tillegg til kontantbeholdninger forøvrig. Konsernkontosystemet ble etablert i januar 2002 og innebefatter fôr- og havbrukselskapene i Norge og Storbritannia samt Cermaq ASA.

Note 23 Egenkapital

Cermaq ASA	Selskaps-	Egne	Overkurs-	Annen	Sum
Beløp i 1000 kroner	kapital	aksjer	fond	egenkapital	egenkapital
Egenkapital pr. 1.1.2003	875 000	-5 440	1 524 424	374 095	2 768 079
Årets resultat	0	0	0	-247 286	-247 286
Egenkapital pr 31.12.2003	875 000	-5 440	1 524 424	126 809	2 520 793

Noter

Forts. note 23 Egenkapital

Konsern	Selskaps- kapital	Egne aksjer	Overkurs- fond	Annen egenkapital	Minoritets- interesser	Sum egenkapital
<i>Beløp i 1000 kroner</i>						
Egenkapital pr 1.1.2003	875 000	-5 440	1 524 424	89 486	158 840	2 642 310
Salg av minoritetsinteresser	0	0	0	0	-159 741	-159 741
Utbetaling til minoritetsaksjonær	0	0	0	0	-4 924	-4 924
Endring i omregningsdifferanse	0	0	0	-40 286	0	-40 286
Årets resultat	0	0	0	-6 248	6 192	-56
Andre endringer	0	0	0	-23	0	-23
Egenkapital pr. 31.12.2003	875 000	-5 440	1 524 424	42 929	367	2 437 280

Antall aksjer: 8.750.000 á 100 kr. Alle aksjer gir samme rett i selskapet.

Aksjeeiere	Antall aksjer	%-vis eierandel
Staten ved Nærings- og Handelsdepartementet	6 945 600	79,38 %
Norgesinvestor II AS	1 046 250	11,96 %
Odin Norge	155 866	1,78 %
Annexstad Hartvig Wenneberg AS	78 750	0,90 %
Odin Norden	55 290	0,63 %
Cermaq ASA (egne aksjer)	54 400	0,62 %
Sum	8 336 156	95,27 %
Øvrige (82 stk.)	413 844	4,73 %
Totalt	8 750 000	100 %

Følgende av styrets medlemmer har aksjer i selskapet:

Stein H. Annexstad	4.500
Karl Tore Mæland	1.000

Annexstad eier også 34% av Annexstad Hartvig Wenneberg AS som eier 78.750 aksjer i Cermaq ASA, samt 33,33% av Trinity Capital som eier 7.500 aksjer i Cermaq ASA

Fullmakter

Styret hadde frem til 2. februar 2003 fullmakt fra generalforsamlingen til å forhøye aksjekapitalen i Cermaq ASA med inntil 437.500.000 fordelt på inntil 4.375.000 aksjer, pålydende 100 kroner pr. aksje ved en eller flere rettede aksjeemisjoner, uten fortrinnsrett for eksisterende aksjonærer. Fullmakten ble ikke benyttet.

Styret har frem til 9. mai 2005 fullmakt fra generalforsamlingen til å forhøye aksjekapitalen i Cermaq ASA med inntil 10.200.000 kroner ved utstedelse av inntil 102.000 aksjer hver pålydende 100 kroner pr. aksje ved en eller flere rettede aksjeemisjoner.

Note 24 Finansiering

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
0	0	Syndikatlån ¹⁾	1 355 140	1 852 630
0	0	Pantelån ²⁾	0	158 983
0	0	Finansiell leasing ³⁾	124 424	143 493
0	0	Øvrige lån ⁴⁾	45 502	260 333
0	0	Sum rentebærende langsiktig gjeld	1 525 066	2 415 439
0	0	Kortsiktig banklån ⁵⁾	106 628	216 900
0	31 068	Annen rentebærende kortsiktig gjeld ⁶⁾	36 978	17 454
0	31 068	Sum rentebærende kortsiktig gjeld	143 606	234 354
0	31 068	Sum rentebærende gjeld	1 668 672	2 649 793

¹⁾ Syndikatlånet er en «Multi Currency Revolving Credit Facility» med en total låneramme på USD 255 millioner (opprinnelig USD 340 millioner). Pr. 31.12.2003 er USD 203 millioner trukket under rammen. Lånet ble etablert 21. desember 2000 og har en løpetid på 5 år. Nedbetalingene skjer ved utgangen av 2003, og i løpet av 2004 med henholdsvis USD 25 og 75 millioner, i juni 2005 med USD 50 millioner, mens gjenværende saldo forfaller i desember 2005. Renten er knyttet til LIBOR pluss et tillegg på mellom 65–115 punkter avhengig av et forholdstall mellom konsernets resultat og netto gjeld.

Noter

Forts. note 24 Finansiering

De mest sentrale finansielle betingelser (covenants) for syndikatlånet er:

- A. Konsernets egenkapitalandel må ikke være lavere enn 40% (inkl. goodwill)
- B. Forholdet mellom konsernets netto rentebærende gjeld og EBITDA må ikke overstige 3,75:1

- ²⁾ Grunnet konsernets salg av majoritetsandelen i Unikorn i 2003, er pantelånet i dette selskapet ikke lenger konsolidert.
- ³⁾ Finansiell leasing vedrører i hovedsak forpliktelser tilknyttet balanseført leieavtale for oppdrettskonsesjoner i Canada med 103 millioner kroner (CAD 20 millioner) og anleggsleie

i EWOS Chile med 21 millioner kroner (USD 3,1 millioner, 2002: USD 7,7 millioner).

- ⁴⁾ Øvrige langsiktige lån inkluderer primært oppgjør tilknyttet kjøp av oppdrettsvirksomhet i Skottland på 35 millioner kroner (GBP 2,9 millioner, 2002: GBP 6,5 millioner).
- ⁵⁾ Kortsiktige banklån er består av trekkfasiliteter i lokale banker i Chile (USD 12 millioner; 2002: USD 21,7 millioner) og i tilknytning til konsernkontosystem i Danske Bank (GBP 2,2 millioner, 2002: 2,0 millioner kroner).
- ⁶⁾ Annen kortsiktig gjeld representerer fakturabelåning i UK («invoice discounting») samt effekt av revurdering av utestående valutasingring til markedskurs ved balansedagen i Cermaq ASA.

Forfallsfordeling av konsernets rentebærende gjeld er som følger:

	31.12.2003	Forfall		2006	2007	2008	Etter
		2004	2005				2008
Syndikatlån ¹⁾	1 355 140	500 670	854 470				
Leasing	124 424	21 142	103 282				
Øvrig langsiktige lån	45 502	1 947	36 302	1 853	1 800	1 800	1 800
Kortsiktige banklån	106 628	106 628					
Øvrige kortsiktige lån	36 978	36 978					
Brutto rentebærende gjeld	1 668 672	667 365	994 054	1 853	1 800	1 800	1 800
Ubenyttede kredittlinjer ²⁾	318 987						

1) Syndikatlånet blir redusert med 75 millioner kroner i 2004 og forfaller i desember 2005.

2) Ubenyttede kredittlinjer inkluderer ikke ledig kapasitet under syndikatlånet (USD 52 millioner).

Note 25 Valuta- og rentestyring

Valutafordelt gjeldsportefølje

Tabellen nedenfor viser konsernets rentebærende gjeld fordelt per valuta samt beregnet gjennomsnittlig rentebindingstid og rentesats.

Gjeldsposter i valuta

	Beløp	Gjen.snitl.	Gjen.snitl.
	31.12.2003	rentebinding	rentenivå
USD ¹⁾	1 457 023	11 mnd	3,76 %
CAD	103 258	9 mnd	4,50 %
GBP	66 219	12 mnd	5,32 %
NOK	41 879	1 mnd	2,75 %
CLP	293	1 mnd	8,06 %
Rentebærende gjeld	1 668 672	11 mnd	3,85 %
Kontanter og bank ²⁾	-403 389		

Netto

rentebærende gjeld 1 265 283

¹⁾ Gjennomsnittlig rentebinding i USD er hensyntatt totalt USD 75 millioner i rentesikringsinstrumenter (se informasjon vedrørende rentesikringer nedenfor).

²⁾ Inntående bank er nettoført mot trekk for de virksomhetene som benytter seg av tilgjengelig trekkfasilitet.

Konsernets engasjementer i utlandet i fremmed valuta er i stor grad sikret gjennom gjeld i tilsvarende valuta, som vist i tabellen ovenfor. Valutaswaps benyttes også for å sikre konverteringsrisiko tilknyttet aktiva i utenlandsk valuta. Cermaq-gruppen har en policy om å delvis sikre renterisiko gjennom bruk av rentewaps og opsjoner, for å oppnå balanse mellom gjeld i fast og flytende rente.

Noter

Forts. note 25 Valuta- og rentestyring

Valutasikringer

Utestående valutaswaps/-terminer pr. 31.12.2003

Cermaq kjøper Beløp i hele 1000	Netto beløp	Cermaq selger	Netto beløp
NOK	239 678	GBP	20 620
NOK	203 920	CAD	40 000
GBP	1 237	NOK	14 672
USD	116 889	NOK	813 209
USD	8 150	CAD	11 280
USD	5 386	CLP	3 232 190
USD	10 000	JPY	1 163 430
USD	1 356	GBP	775
EUR	4 000	USD	4 806
EUR	1 400	CAD	2 143
EUR	11 370	NOK	93 228
EUR	1 269	GBP	898
CLP	1 461 679	USD	2 300
DKK	4 374	GBP	416

I tillegg til valutaeksponering i balansen er Cermaq-gruppen eksponert mot endringer i valutakurser gjennom driftsrelaterte kontantstrømmer. Konsernets policy er å minimere risikoen forbundet med valuta. Terminkontrakter benyttes for å sikre kontraktsfestede driftsrelaterte kontantstrømmer, mens valutaswaps benyttes for å sikre interne lån. Cermaq ASA forestår all ekstern valutasikring på vegne av virksomhetene i Norge og UK, mens sikringen i Canada og Chile ivaretas lokalt.

Rentesikringer

Utestående rentesikringer pr. 31.12.2003

Instru- ment	Valuta	Beløp	Cermaq mottar	Cermaq betaler	Forfall
Swap	USD	50 000	LIBOR 6 mnd	5,60 %	Jan 2006
Swap ¹⁾	USD	15 000	LIBOR 6 mnd	5,14 %	Okt 2007
Collar	USD	10 000	LIBOR 6 mnd	4,7 –7,0 %	Mar 2006
Swap ²⁾	USD	50 000	LIBOR 3 mnd	1,285 %	Nov 2005
ARS ³⁾	USD	50 000	LIBOR 6 mnd	LIBOR 6 mnd	Jun 2005
ARS ³⁾	USD	50 000	LIBOR 6 mnd	LIBOR 6 mnd	Aug 2005

¹⁾ Motpart har rett til å kansellere avtalen i oktober 2005.

²⁾ «Optimized funding swap transaction» som innebærer at motpart har rett til å kansellere avtalen på hvert tidspunkt for rentefornyelse.

³⁾ Arrears Reset Swaps (ARS) som innebærer at den renten som betales blir fastsatt ved slutten av 6 måneders perioden, mens renten som mottas er basert på rentenivået ved periodens start.

Langsiktig gjeld med flytende rente blir delvis rentesikret gjennom renteswaps eller rente-collars. Cermaq ASA forestår all rentesikring på vegne av konsernet. Ved utgangen av 2003 var ca. 30% av selskapets rentebærende gjeld sikret med rentebytteavtaler (swaps), som omgjør flytende rente til fastrente. Konsernets renteeksponering er i hovedsak mot valutaene USD, GBP og CAD.

Note 26 Rentefri kortsiktig gjeld

Cermaq ASA			Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
2 708	1 949	Skyldige avgifter og feriepenger	22 954	48 685
4 634	1 656	Leverandørgjeld	733 009	778 830
5 209	20 982	Betalbar skatt	28 348	74 838
15 573	-10 932	Annen kortsiktig gjeld	135 617	230 501
28 124	13 655	Sum rentefri kortsiktig gjeld	919 928	1 132 853

Note 27 Ikke balanseførte leieavtaler Cermaq ASA og konsern

Leietaker	Beløp i 1000 kroner	Driftsmiddel	Årlig leiebeløp	Avtalens varighet
Cermaq ASA		Husleie	2 698	30.06.2005
Ewos Canada Ltd. - konsern		Maskiner og utstyr	527	31.12.2008
Ewos Ltd.		Maskiner og utstyr	2 344	31.01.2009
Ewos AS		Maskiner og utstyr	1 551	31.12.2022
Ewos AS		Husleie	1 510	31.12.2022
Mainstream Canada		Husleie	14 404	30.09.2009
Mainstream Canada		Husleie	372	31.12.2007
Mainstream Canada		Maskiner og utstyr	1 038	31.12.2006

Noter

Note 28 Pantstillelser og garantiansvar

Konsernets syndikatlån bygger på en negativ pantsettelseserklæring og konsernet kan derfor kun i begrenset grad stille pant som sikkerhet for øvrig gjeld. Cermaq ASA er ansvarlig for de norske datterselskapenes trekk på Cermaq-gruppens konsernkontosystem i Danske Bank. Garantiansvar for morselskapet omfatter også garantier for andre konsernselskapers gjeld.

Cermaq ASA		Pantstillelser	Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
0	0	Gjeld til kredittinstitusjoner	0	158 983
0	0	Sum pantesikret gjeld	0	158 983

Cermaq ASA		Bokført verdi pantsatte eiendeler	Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
0	0	Varebeholdning	0	247 316
0	0	Kundefordringer og andre korts. fordr.	0	117 999
0	0	Sum pantesikret gjeld	0	365 315

Cermaq ASA		Garantier	Konsern	
31.12.2002	31.12.2003	Beløp i 1000 kroner	31.12.2003	31.12.2002
390 292	423 382	Garantiansvar	423 382	390 292
390 292	423 382	Totalt garantiansvar	423 382	390 292

Note 29 Hendelser etter balansedagen

Salg av Aquascot (videreforedling)

I januar 2004 inngikk ledelsen i Cermaq en avtale om salg av virksomheten og eiendelene i Aquascot (videreforedling). Virkningene av salget har blitt analysert i forbindelse med vurdering av konsernets goodwill verdier pr. 31.12.2003. Salget er ikke gjennomført per tidspunkt for avleggelse av årsregnskapet.

Børsnotering

Styret i Cermaq ASA besluttet den 6. februar 2004 å søke børsnotering av selskapet på Oslo Børs. Børsnoteringen er planlagt å finne sted i 2. kvartal 2004.

Note 30 Usikre forpliktelser

Konkurransetilsynet vedtok den 3. juli 2003 å utfordre Felleskjøpet Øst Vests erverv av Norgesmøllene DA. Felleskjøpet Øst Vest har klaget vedtaket inn for Arbeids- og administrasjonsdepartementet. En avgjørelse er ventet i første halvår 2004. Avtalen mellom selgerne av Norgesmøllene (Cermaq (60%), Fritzsche Møller AS (20%) og Skiens Aktiemølle ASA (20%)) og de heleide datterselskapene Felleskjøpet Øst Vest benyttet seg av for å gjennomføre kjøpet, angir at kjøper har ansvaret for utfallet av Konkurransetilsynets behandling av ervervet. Kjøper kan likevel kreve at selgerne dekker halvdelen av et eventuelt tap som følge av inngrep fra Konkurransetilsynet dersom nærmere angitte vilkår er opp-

fylt. Etter Cermaqs vurdering er det mindre sannsynlig at dette vil kunne føre til økonomisk ansvar for selskapet.

Videre er Norgesmøllene under etterforskning av Økokrim etter å blitt anmeldt av Konkurransetilsynet for ulovlig pris-samarbeid. I avtalen om salg av Norgesmøllene har selgerne forpliktet seg til å dekke alle krav som i den forbindelse måtte oppstå i tilknytning til bøteansvar og inndragning så vel som, på nærmere angitte vilkår, krav fra kunder. Etter Cermaqs vurdering er et økonomisk ansvar for selskapet også i dette tilfelle mindre sannsynlig.

Revisors beretning

■ Statsautoriserte revisorer

Ernst & Young AS
Oslo Atrium
Postboks 20
N-0051 Oslo

■ Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA

Tel. +47 24 00 24 00
Fax +47 24 00 24 01
www.ey.no

Medlemmer av Den norske Revisorforening

Til generalforsamlingen i
Cermaq ASA

Revisjonsberetning for 2003

Vi har revidert årsregnskapet for Cermaq ASA for regnskapsåret 2003, som viser et underskudd på kr 247.286.000 for morselskapet og et underskudd på kr 56.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømpstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og administrerende direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og interne kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets og konsernets økonomiske stilling 31. desember 2003 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til dekning av underskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Oslo, 19. mars 2004
ERNST & YOUNG AS

Eirik Tandrevold
statsautorisert revisor

■ Besøksadresse:
Oslo Atrium
Christian Frederiks plass 6
0154 Oslo

■ Arendal, Bergen, Bo, Drammen, Fosnavåg, Fredrikstad, Holmestrand,
Horten, Honefoss, Kongsberg, Kragero, Kristiansand, Larvik, Levanger,
Lillehammer, Moss, Måløy, Notodden, Oslo, Otta, Porsgrunn/Skien,
Sandefjord, Sortland, Stavanger, Steinkjer, Tromsø, Trondheim, Tønsberg,
Vikersund, Ålesund

NORGE

Cermaq ASA

Grev Wedels Plass 5
Postboks 144 Sentrum
0102 OSLO
Telefon: +47 22 31 75 80
Telefaks: +47 22 31 75 99

EWOS AS

C. Sundtsgt. 17/19
Postboks 4 Sentrum
5803 Bergen
Telefon +47 55 54 84 00
Telefaks +47 55 54 84 01

EWOS Innovation AS

4335 Dirdal
Telefon +47 51 61 17 00
Telefaks +47 51 61 61 12

Norsk Lossekontroll AS

Kongens gt. 2
Postboks 67 Sentrum
0101 OSLO
Telefon: +47 22 42 63 53
Telefaks: +47 22 41 42 96

Vaksdal Industrier AS

Sandbrekkesletta 30, Midtun
Postboks 293 Nesttun
5853 Bergen
Telefon: +47 55 22 49 00
Telefaks: +47 55 22 49 48

Unikorn AS

Utstikker 3, Vippetangen
Postboks 472 Sentrum
0105 OSLO
Telefon: +47 23 31 84 00
Telefaks: +47 23 31 84 29

AS Balsfjord Kornsilø

c/o Cermaq ASA
Postboks 144 Sentrum
0102 Oslo
Telefon +47 22 31 75 80
Telefaks +47 22 31 75 99

AS Trondheim Kornsilø

Nedre Ila 58
7018 Trondheim
Telefon +47 73 52 72 20
Telefaks +47 73 50 91 19

Hordafør AS

Salthella
5397 Bekkjarvik
Telefon +47 56 18 18 50
Telefaks +47 56 18 18 70

CANADA

EWOS Canada Limited

7721-132nd Street
Surrey BC
V3W 4M8
Canada
Telefon: +1 604 591 6368
Telefaks: +1 604 591 7232

Mainstream Canada Limited

61 Fourth Street
P.O. Box 142
Tofino, B.C.
VOR 2Z0
Canada
Telefon: +1 250 725-1255
Telefaks: +1 250 725-1250

CHILE

EWOS Chile S.A.

Parque Industrial Escuadron
KM 20 Camino a Concepcion
Coronel
Chile
Telefon: +56 41 205 700
Telefaks: +56 41 751 033

Mainstream Salmones Y Alimentos S.A.

Benavante 550 Piso, 11
Puerto Montt
Chile
Telefon: +56 65 270 224
Telefaks: +56 65 270 223

SKOTTLAND

EWOS Limited

Westfield, Bathgate
West Lothian
EH48 3BP
Scotland
Telefon: +44 1506 633966
Telefaks: +44 1506 632730

Mainstream Scotland Limited

Tern House
Alness Point Business Park
Alness
Ross-shire
IV17 OUP
Scotland
Telefon: +44 1349 899000
Telefaks: +44 1349 882176

Aquascot Group Limited

Fyrish Way
Alness
Ross-shire
IV17 OUP
Scotland
Telefon: +44 1349 882725
Telefaks: +44 1349 884162

Cermaq ASA

Grev Wedels Plass 5

Postboks 144 Sentrum

0102 OSLO

Telefon: +47 22 31 75 80

Telefaks: +47 22 31 75 99